

Ikt. sz.: KOB/11-2/2015.

KOB-5/2015. sz. ülés
(KOB-26/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2015. március 26-án, csütörtökön, 10 óra 08 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet II. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása	5
Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása	5
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere beszámolója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	10
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere válaszai, reflexiói</i>	22
Egyebek	30
<i>Elnöki bejelentés</i>	30
<i>Mendrey László (PDSZ) felvetése</i>	31
Az ülés berekesztése	32

Napirendi javaslat

1. Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. tv. 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dúró Dóra** (Jobbik), a bizottság elnöke

Kucsák László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Pósan László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kunhalmi Ágnes (MSZP), a bizottság alelnöke
Ikotity István (LMP), a bizottság alelnöke
Demeter Zoltán (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz)
Simon Róbert Balázs (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP)
Farkas Gergely (Jobbik)
Szabó Szabolcs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP) Dunai Mónikának (Fidesz)
Halász János (Fidesz) Simon Róbert Balázsnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella
Gyevánné Zweig Zsuzsanna

Meghívottak

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere
Mendrey László elnök (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete)

Jelenlévők

Dr. Hoppál Péter államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Rétvári Bence államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 08 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

DÚRÓ DÓRA (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm önöket az Országgyűlés Kulturális bizottságának mai ülésén. Az ülést megnyitom. A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Az előzetes napirendi javaslatot a képviselők megkapták, ehhez írásban senki nem terjesztett elő módosító javaslatot. Kérdezem, hogy szóban kíván-e valaki előterjeszteni módosítást a napirendhez. Szabó Szabolcs, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Csak szeretném jelezni a jegyzőkönyv kedvéért, hogy én a magam részéről az időkeretes vitákkal sosem értettem egyet, és most sem értek egyet, bár kétségtelen, hogy a bizottság maga határozza meg a munkarendjét a határozati Hárszabály szerint.

Ráadásul számomra a vezérszónoki funkció egy bizottsági ülésen olyan furán is hangzik. Köszönöm. Csak ezt szerettem volna jelezni.

ELNÖK: Köszönjük. Ez nem volt a napirendhez módosító javaslat, így erről nem tudunk szavazni. Kérdezem, hogy van-e más, aki szóban kíván előterjeszteni módosítást a napirendhez. *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelzést.

Akkor szavazunk az előzetesen kiküldött napirendi javaslatról. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Ki az, aki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással a bizottság elfogadta a napirendet.

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása

Az első napirendi pontban Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterének meghallgatására kerül sor. Köszöntöm miniszter urat, államtitkár urakat és munkatársaikat. Ehhez a napirendhez készítettünk egy időkeretet, tekintettel arra, hogy miniszter úrnak szűkös az időbeosztása, ezt előzetesen elküldtük minden képviselőnek. Ezzel kapcsolatban Szabó Szabolcs megszólalását megelőzően nem érkezett módosítási szándék vagy kritika, de szeretném, hogyha erről szavazna a bizottság, hogy el tudja-e fogadni ezt az időkeretet.

Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja az előzetesen kiküldött időkeretet, az kérem, jelezze! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás.

A bizottság elfogadta az időkeretet.

Az időkeretünk alapján miniszter úr kezdő beszámolójára 15 percet határoztunk meg. Meg is adnám a szót Balog Zoltán miniszter úrnak. Parancsoljon!

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere beszámolója

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Tisztelettel köszöntöm elnök asszonyt és a bizottság tagjait. Egy ilyen széles portfólióval rendelkező tárcánál a 15 perces beszámoló az majdnem a lehetetlennel határos, de a böjti időszakban a semmi sem lehetetlen mondás volt a Szentírásból tegnap, úgyhogy megpróbálok ennek most itt megfelelni.

Köszönöm a meghívást és a lehetőséget, meg kötelességem is, hogy beszámoljak itt, a bizottságnak a szakterületünknek a működéséről. Önök tudják, hogy ehhez a tárcához egy nagyon széles portfólió kapcsolódik és tartozik: az emberi erőforrások portfólió. Ennek az összekapcsolásnak az az értelme, hogy a nemzetgazdasági és a társadalmi, politikai célokat össze tudjuk hangolni, és ha

megengedik, akkor mielőtt a szakterületekről mondok néhány szót, hiszen az alapvetően az államtitkároknak a tudása és a felelőssége, ezért ezeket az általános célokat próbálom összefoglalni.

A nemzetgazdasági cél, aminek a mi tárcánk meg kell hogy feleljen, az a feladat, amit a kormány elénk tűzött, az, hogy az egyéni, közösségi, szellemi és anyagi értelemben vett növekedést biztosítsuk, illetve alapozzuk meg, a munka alapú társadalomnak a feltételrendszerét mindazokon a területeken, amik ehhez a tárcához tartoznak. A társadalompolitikai célt pedig röviden úgy tudnám összefoglalni, hogy a társadalmi kohézióknak - ahol szükséges - a megteremtése, illetve megerősítése, a szegénység és a szegénység kockázatának a csökkentése. Ami egy különösen fontos dolog: a területi különbségeknek a mérséklése Magyarországon, hiszen ez nem elsősorban és nem is kizárólag szociálpolitikai kérdés vagy csak éppen foglalkoztatás-politikai kérdés, az, hogy Magyarországon, egy ilyen közepes méretű országnál, mint amilyen Magyarország, Európában és Közép-Európában különösen fontos az, hogy ne legyenek olyan óriási különbségek, amelyek kialakulnak részben az ország periferiája és a közepe között, részben pedig a kelet-nyugati szegmensben.

Az, hogy ezt a két célt, a nemzetgazdasági és a társadalompolitikai célt el tudjuk érni, a gondolkodásunknak és a tevékenységünknek a középpontjában a család áll. Családfókuszú a politikánk, az a célunk, hogy a családokat hozzuk jobb helyzetbe, és rajtuk keresztül próbálunk a gyermekekre, a fiatalokra, az idősekre és az aktív generációra odafigyelni. Itt a következő generáció, a gyermekek különösen fontosak, hogy ők minél jobb színvonalú oktatáshoz férjenek hozzá, és hogyha a másik oldalról az időseket tekintem, akkor pedig az egészségben eltöltött évek számának a növelése az, amit össztársadalmi célként nemcsak a szakterület, hanem az egész minisztérium kitűzött magának.

Az európai uniós fejlesztések is ehhez kapcsolódnak, a gazdaságfejlesztés és a munkahelyteremtés nem megy a kultúra és különösen az oktatás megerősítése nélkül. A célunk az, hogy úgy erősítsük a középosztályt, hogy - mondjuk így - a dolgozó kisemberek közül minél többen érezhessék biztonságban magukat, esélyt teremtsünk és a társadalmi egyenlőtlenségeket ilyen módon tompítsuk.

A családok megerősítése mindannyiunk számára azért egy nagyon fontos feladat, hiszen Magyarországon a '80-as évek eleje óta negatív demográfiai trend van. Ez azt jelenti, hogy a lakosság csökken, és hogy ha az elmúlt évek népmozgalmi adatait figyeljük, akkor a számok mégiscsak bennünket egy óvatos optimizmusra készíthetnek vagy adhatnak lehetőséget, hiszen ilyen jól a születési ráta tekintetében az elmúlt 5 évben még soha nem álltunk, mint amit a legújabb számok mutatnak.

Bízunk benne, hogy ennek köze van valamilyen módon a családpolitikai intézkedéseinkhez, mind a családi adókedvezményhez, mind a házassági adókedvezményhez vagy éppen a családi otthonteremtési kedvezményhez. Egy tízéves időszakkal összehasonlítva az elmúlt négy évben például - és ez már kulturális kérdés is - a házasságkötések száma nagyon jelentősen növekedett, míg a korábbi időszakban, 2010-ig ez csökkenő tendenciát mutatott. A foglalkoztatási támogatások, a részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, a munkahelyvédelmi akcióterv vagy éppen a gyermekek napközbeni ellátása az, ami a tárcának a fókuszában áll. A legfontosabb célunk, amint említettem, a demográfiai helyzetnek a javítása, hiszen a mostani modell szerint hogyha így marad a demográfiai helyzet, akkor 2060-ra Magyarország lakossága, Magyarország népessége akár 8 millióra is csökkenhet, és ez nyilvánvalóan egyikünknek sem érdeke.

A szociális ellátórendszer átalakításával az volt a célunk, hogy a munkaalapú társadalmat erősítsük. Hogyha arra gondolok, vagy azt említem, hogy 2010 előtt egész országrészekben volt jellemző a segélyvilág, hivatalosan dolgozott 3,6 millió

ember Magyarországon, és ennek alig a fele adózott, ma pedig 23 éves csúcson van a foglalkoztatás, és több mint 4 millióan dolgoznak és fizetnek adót, akkor úgy gondolom, hogy ez elég beszédes szám, és hogy hogyan jutnak el a szabad munkaerőpiacra, a magángazdaságnak a világába azok, akiknek még az állam ad munkát, itt is egy javuló tendencia van. Tehát a családok erősítése, a foglalkoztatás növelése, a szociális rendszer átalakítása mind a társadalmi kohézió erősítését célozza.

Mondhatnák azt, hogy eltévesztettem a házszámot, hiszen itt a kultúráról, az oktatásról és a sportról akarunk beszélni, de bízom benne, hogy a bizottság tagjai számára is világos az, hogy hogyan függ össze a szociális helyzet, a munkaerőpiacon elfoglalt helyzet, a családi állapot, a családok életének a minősége, a kultúra, az oktatás, a szociálpolitika, a foglalkoztatáspolitikai vagy éppen akár a sport.

Egy részletes beszámolóra készültem, de hogyha kérdések lesznek erre nézve, akkor azt most itt kihagynám, hogy azok az európai uniós források, amelyek azért az elkövetkező hét évben több mint 900 milliárd forintot jelentenek a tárca szempontjából - ebben persze benne van a magyarok saját pénze is -, és hogy azok hogyan fogják ezeket a célokat szolgálni, hogyha ez érdekli önöket, akkor erről szívesen beszélek majd az esetleges kérdések kapcsán. Talán egyetlenegy fontos célt azért már itt, a beszámolóban megemlítenék: a gyermekek életkörülményeit javító fejlesztések állnak a középpontban, tehát egyszerre a mi programunkban, az oktatásban az a fajta investíció, ami a színvonalat emeli, a minőségi oktatást növeli, és ha kell, akkor a legmodernebb kutatásokat és fejlesztéseket, másrészt pedig a szociális helyzetnek a javítását, és a kettőnek az összekapcsolását jelentik azok a programok, amelyeket indítunk ebben az időszakban.

Hogyha a konkrét területekre térek rá, akkor a felsőoktatás területén a Fokozatváltás a felsőoktatásban című dokumentumra hívnám fel a figyelmet, úgy tudom, hogy a bizottság ezt már megtárgyalta az illetékes államtitkárral. Ez az az elfogadott irány, koncepció - én már stratégiának is nevezném ezt az anyagot -, amely 15 évre kijelöli az irányokat, a feladatokat, a célkitűzéseket, és a cél itt is a teljesítményelvű hazai felsőoktatásnak a kialakítása. Az a cél, hogy egy tervezettebb és szervezettebb felsőoktatási rendszer legyen. Gondolom, abban itt mindannyian egyetértünk - mindaddig, amíg a részletekről nem beszélünk -, hogy a magyar felsőoktatásban egyszerre van jelen az európai színvonal, ugyanakkor pedig egy olyan fokú pazarlás és színvonaltalanság, ami megnehezíti az európai színvonalon való teljesítést is. Az a célunk, hogy közelebb hozzuk a gazdaság világát, a társadalmi célokat, a valós munkaerő-piaci igényeket és a felsőoktatásnak az ügyét. A Felsőoktatási Kerekasztal, ami még az előző ciklusban az én kezdeményezésemre alakult meg a minisztériumban, egyesíti azokat a szereplőket, akiknek a szava, véleménye és aztán utána az alkotó munkája is fontos az átalakításban, a felsőoktatás átalakításában. Az elmúlt évnek a legjelentősebb intézkedése - egy év végi intézkedésről beszélünk, tehát az első tapasztalatokat még csak óvatosan vonhatjuk le - a kancellárrendszernek a bevezetése. Bízunk benne, hogy a kancellárrendszer bevezetésével, a rektorok és a kancellárok együttműködésével egy olyan gazdaságirányítást tudtuk létrehozni a felsőoktatási intézményeknek, ahol világosan elválnak egyik oldalról a szakmapolitikai célok, a kutatás, az oktatás szervezése, a másik oldalról pedig a gazdaságirányítás, közben pedig a kapcsolat közöttük a hatékonyság érdekében mégiscsak megmarad.

A legújabb intézkedés már átnyúlik erre az évre, az a fajta duális képzés, ami a felsőoktatásban is lehetővé teszi a gazdasági szereplőkkel való együttműködést. Éppen az elmúlt héten neveztem ki miniszterelnök úr megbízásából a Duális Képzési Tanácsot, amelyiknek az a feladata, hogy egyfajta minőségbiztosítással járuljon hozzá

ennek a rendszernek az erősítéséhez. Az első meghirdetésre - és ez mindenképpen egy pozitív jel - is már több mint 300 gazdasági szervezet jelentkezett együttműködésre, 21 intézményben indul duális felsőfokú képzés, és közel 1100 hallgató kezdheti meg majd idén szeptemberben a tanulmányait úgy, hogy duális képzésben lesz alapképzési szakon. Ez egy nagyon lényeges változás.

Én még azt is egy fontos dolognak tartom, hogy sikerült az elmúlt évben az a fajta adósságkonszolidáció, amire régen vártunk a felsőoktatásban. Ma a felsőoktatásnak az adósságállományára mondhatjuk azt - most itt persze el kell tekintenünk a kritikáktól és az orvosi egyetemi képzéstől, az egy külön terület -, hogy egy stabil anyagi bázis alakult ki a felsőoktatásnak a világában, és mindenfajta - hogy is nevezem - szirénhangokkal és előzetes kritikákkal ellentétben a felvételt nyerteknek a száma is egy stabil képet mutat az előző évekhez képest. Különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy azért mégiscsak van egy olyan népességfogyás, amit talán érdemes lenne az oktatói létszám tekintetében is figyelembe venni.

Összességében mondhatjuk azt, hogy 2014-ben pozitív egyenleggel, mintegy 21,8 milliárdos bevételi többlettel zárhatták az évet a felsőoktatási intézmények.

Hogy egyet ugorjak, még talán fontos az, bár nem a mi tárcánkhoz tartozik, de talán nem is ez a lényeg, hogy létrehoztuk a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalt, amelyiknek megint csak az a feladata, hogy a felsőoktatás, a gazdaság világa közötti K+F rendszert szabályozza és erősítse. Itt olyan pályázati lehetőségek lesznek a felsőoktatás, illetve a gazdaság számára kiírva, amelyek az együttműködést nemcsak hogy biztosítják, garantálják, hanem kényszerűvé is teszik, tehát szükségessé teszik.

Hogyha átugrok a köznevelés területére, akkor röviden 6 intézkedést szeretnék említeni, amelyeknek a célja a kiszámíthatóbb, eredményesebb köznevelési rendszernek a kialakítása volt. Az első a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, melynek a megalakításával állami fenntartásba vettük az eddig önkormányzati fenntartású iskolákat, miközben az együttműködés az önkormányzatok jelentős részével - különösen a nagyobb településeken - megmaradt, hiszen a működtetés az önkormányzatok feladata lett. Bízom benne, hogy önök is látják már azt, hogy a kezdeti nehézségek után ennek a központnak az átszervezése következtében átláthatóbb lett nemcsak a szervezet működése, hanem a folyamatok is. A szinteknek az elválasztásával, illetve megerősítésével egy gyorsabb döntéshozatali folyamat jött létre, és az információáramlás is szabályozottabb, mint ahogy az eddig volt.

A legfontosabb célja azért mégiscsak ennek a rendszernek az, hogy erősítse a köznevelési rendszert. Itt azért egy nagyon jelentős szám, amiről keveset beszélünk, ezt mindenképpen szeretném kiemelni, az, hogy például azzal, hogy központi szervezésű, területi alapú a szervezés és nem önkormányzati szintű, különösen is a kistéleplési iskoláknál azt eredményezte, hogy 30 százalékkal javult a szakos ellátottság, ami ezekben az iskolákban egy nagyon fontos dolog.

A második fontos lépés a tanfelügyeleti rendszernek, a pedagógus-minősítési rendszernek a létrehozása, amelyik össze van kötve egy olyan jelentős jövedelememelkedéssel, ami 2015-ben 15 ezer pedagógusnak a minősítését és legalább ennyinek a tanfelügyeleti ellenőrzését jelenti. Része ez a tanfelügyeleti és minősítési rendszer a pedagógus-életpályának, amelyik most már 2013 szeptembere óta folyamatosan, évenkénti egy, és a minősített pedagógusok esetében 2 alkalommal való fizetésemelést jelent. Hogy csak egy példát mondjak, a mesterpedagógusnak az alapbére pótlék nélkül ma bruttó 382 817 forint, ez egy átlagos mesterpedagógus bér, nyilván ez függ attól is, hogy mennyi idő óta van a pályán. Ez egy 40 százalékos növekedést jelent ezen a területen, 2015 szeptemberétől újra átlagosan egy 3,5

százalékos pedagógusi alapilletmény-növelés következik, mely folytatódik 2016-ban és 2017-ben is.

A tankönyvkérdésben mondhatom azt, hogy az állami felelősség megerősítése megtörtént, és ezzel lehetővé vált az, hogy először kerülünk egy olyan spirálba, hogy minden évben folyamatosan csökken a tankönyveknek az ára, ami az állam számára is fontos, és egyre inkább az állam számára lesz fontos, hiszen fokozatos bevezetéssel el fogjuk érni három éven belül azt, hogy teljes mértékben ingyenessé válnak a tankönyvek az általános iskolában. A szeptemberben kezdődő tanévtől már az első három osztályban ez az állapot, összesen 700 ezer gyermek fogja ingyenesen kapni a tankönyvet, hiszen szociális alapon ma is lehetőségük van a családoknak arra, hogy ingyenes tankönyvet kapjanak, és ahogy említettem, az elmúlt húsz évben először fordult elő az, hogy csökkent a tankönyvek ára. *(Az elnök a pohár megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*

Ez az adófizetők számára 1,5 milliárd forinttal került kevesebbe a 2013. évhez képest. Még említeném.... parancsoljon, elnök asszony!

ELNÖK: Elnézést, miniszter úr, most vagyunk 15 percnél. Kérdezném, hogy akkor a válaszüdő terhére folytatja most, vagy akkor a képviselőknek megadjuk a lehetőséget.

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Megadjuk a lehetőséget.

ELNÖK: Rendben.

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Gondolom, majd rá fognak kérdezni azokra a dolgokra, amelyekről még szerettem volna beszélni.

Ha megengedi, akkor a köznevelést gyorsan lezárom, és akkor marad a sportnak a területe... *(Dr. Hoppál Péter: És a kultúra.)*... és a kultúra, és akkor azokra a kérdésekben válaszolok.

Az ötödik fontos intézkedésnél a Nemzeti Pedagógus Kar létrejöttét szeretném mindenképpen megemlíteni, amelyik egy olyan szakmai fórum tud lenni, amely lehetőséget ad arra, hogy valóban szakmai párbeszédet is folytassunk, és ne csak bérküzdelmet a pedagógusokkal, ami természetesen szintén fontos, az érdekvédelem, az, hogy a mi tárcánk az, amelyik 2014-ben mégiscsak az első átfogó kollektív szerződést kötötte a reprezentatív szakszervezetekkel. Úgy gondolom, hogy ez jelzi a párbeszédkésztséget.

Még a három évtől kötelező óvodai nevelésbe való belépést említeném, ami egy fontos dolog. Sosem szabad erről úgy beszélni, erről az óvodai kötelezettségről, hogy ne említenénk meg a felmentésnek a lehetőségét, hiszen azokban a családokban, ahol nagyobb esélye van a gyermekeknek arra, hogy a családban kapják meg azt a pluszt, hogy aztán 6 éves korban iskolaérettek legyenek, ott természetesen lehetőség van arra, hogy csak 5 éves korban lépjenek be, mint eddig. És ha megengedik, azért mégis megemlíteném, hogy 2014-ben Magyarországot 8 nemzetközi tudományos diákolimpián képviselték a középiskolás csapatok, 35 versenyző: 1 arany, 13 ezüst és 10 bronzérmes szereztek, további 11-en dicséretben részesültek, ami úgy gondolom, jelzi azt, hogy vannak olyan szintek és vannak olyan területek, ahol ez a köznevelés már most is jól teljesít.

És akkor a kultúra... mégiscsak a válaszokból vennék el időt, mert itt ül államtitkár úr, és nem szeretnék utána súlyos kritikákban részesülni, ezért a kultúráról mégiscsak mondanék néhány szót. Itt annak a két területnek az összefogása nagyon fontos, amelyik a magas kultúrát, a magas európai szintű, sőt

mondhatom, hogy Magyarországon, elsősorban Budapesten a világszínvonalú kulturális megjelenést jelenti, és az a kulturális alapszolgáltatás, alapellátás, amit Hoppál államtitkár úr a programjává is tett, annak a kettőnek az összekapcsolását, bízunk benne, hogy az oktatási rendszeren keresztül el tudjuk érni. Tehát azok a programok, hogy ne legyen olyan általános iskolás gyerek Magyarországon, mindegy, hogy hol él, az ország melyik területén, hogy legalább egyszer koncertre, színházi előadásra ne jusson el, vagy éppen egy múzeumlátogatásra, annak a programnak az előkészítése folyik a tárcánál. És a nagyberuházások, amelyek szem előtt vannak Budapesten, azokat is azért követik olyan vidéki nagyberuházások, gondoljunk csak akár az edelényi kastélynak vagy a fertődi Esterházy kastélynak, vagy éppen a Szigligeti Alkotóháznak a felújítására vagy a zsenyei, egykori Bezerédj kastély épületében található alkotóháznak a felújítására. De mégiscsak egy számot engedjenek meg, hogy megemlítsek itt a növekedésre: azt, hogy 2010-től a kulturális alapellátás normatívája 1140 forint/év/fő, az egy igen lényeges előrelépés, főleg, ha azt látjuk, hogy a kistelepüléseken, ha ennél kevesebb jutna, akkor is minimalizáltuk, hogy 1,2 millió forintnál kevesebbet egyetlen település sem kaphat közművelődésre és könyvtári ellátásra.

Ez azt jelenti, hogy a támogatás összege idén - és ez egy valóban elég lényeges előrelépés - 1,2 milliárd forinttal nő ezen a területen, 7,5-ről 8,7 milliárd forintra növekszik.

Még a kulturális közfoglalkoztatást említeném meg, amivel 4 ezer munkanélküli ember dolgozhatott kulturális területen ebben a programban, és itt lehetősége volt a 20 százalékuknak aztán elhelyezkedni is - mondjuk így: - a szabad munkaerőpiacon.

Azokat az intézményeket említeném meg, ahol jelentősen növekedett a támogatás, a költségvetés: a Hagyományok Háza, a Magyar Állami Operaház kapott pluszforrást - itt már jól zajlik ez az iskolásprogram, amit említettem, és az elmúlt évben 77 ezer résztvevő, diákok és tanáraik tudtak eljutni 300 forintos jeggyel operaelőadásra az Erkel Színházba, - megemlíteném még a megújult Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem saját koncerttevékenységét, amire 650 millió forintot kaptak, és hogyha az államtitkár úr engedélyezi, akkor most itt megállnék, és várom a kérdéseket.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszter úr beszámolóját. Ez így pont 20 perc volt, tehát 20 perc időkeret marad a válaszokra.

Kunhalmi Ágnes jelentkezett elsőként. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm a miniszter urat és az államtitkár urakat is! Az időkeretre tekintettel nagyon gyors leszek.

Tankönyvek. Levonta-e bárki a következtetést, miszerint a tankönyvrendszer ma nem működik, lényegében megbukott? Kivizsgálta-e bárki, hogy megkapta-e már minden gyermek a tankönyvét Magyarországon?

KLIK. Hogy áll a KLIK átalakítása? Az intézmény sokszorosan megbukott, decentralizálni, lényegében leépíteni kellene már réges-régen. Sikerült-e ezt bárkinek megoldania? Kérdezem a miniszter urat, ki kívánja-e vizsgálni, hogy miből tevődik össze a KLIK többmilliárdos hiánya, amit folyamatosan halmoz fel és görget maga előtt.

Továbbá kérdezem a miniszter urat - szegedi Ságvári Gimnázium ügye -, mi a minisztérium és a miniszter úr álláspontja, lehet-e Magyarországon Ságvári Endréről elnevezett bármilyen iskola vagy gimnázium?

5. kérdés: követi-e bárki a világban zajló oktatási vitákat a minisztériumon belül? Az Egyesült Királyságban az iskolai oktatás része például a programozás, a BBC, ami ön szerint minta, miniszter úr, minden 11 éves diáknak számítógépet szeretne küldeni az Egyesült Királyságban. Közben a világon egyedülálló finn oktatási rendszer a tantárgyakra épülő képzés meghaladásán dolgozik. Ehhez képest Magyarországon KELLO van, KLIK van, központosítás van, államosítás van, forráshiány van, leszakadó mennyezet van, tanárok által bevitt tábla van az iskolában. Követi-e bárki a világban zajló modern oktatási vitákat? Részt vesz-e benne a tárca, vagy tényleg azt hiszik, hogy van, létezhet sajátos, különleges magyar oktatási rendszer?

Végezetül kérdezem a miniszter urat: az EMMI-nek és háttérintézményeinek volt-e pénze, értékpapírszámlája a Quaestornál?

Köszönöm megtisztelő válaszát.

ELNÖK: Köszönjük. Másfél perc ment el ezzel az MSZP időkeretéből. A következő hozzászóló Farkas Gergely. *(Közbeszólás: Mennyi van még?)* 11 perc.

FARKAS GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Két héttel ezelőtt a bizottság előtt volt a felsőoktatási stratégia, és ott is többünk részéről felmerült, több képviselő részéről felmerült, hogy az abban lefektetett egyetemi felvételi feltételek, miszerint kötelező nyelvvizsgával rendelkeznie minden jelentkezőnek, illetve felvett tanulónak, nincsenek összhangban az önök által elfogadott nemzeti alaptantervvel, mely szerint egy egyszerű gimnáziumba járó fiatal számára mindösszesen egy B1 szintű nyelvtudás szükséges, a stratégiában önök pedig a középszintű, C típusú nyelvvizsgát szabták meg feltételként. Ennek kapcsán merült fel többünkben, hogy milyen egyeztetés történt itt a felsőoktatási, illetve a köznevelési államtitkárság között, miként kívánják átalakítani a nyelvoktatást, hisz tudjuk nagyon jól, hogy sajnálatos módon európai viszonylatban Magyarország elég hátul szerepel abban a rangsorban, hogy ki mennyire beszél idegen nyelveket. Kérdezem tehát: a nyelvoktatás területén milyenfajta reformokra számíthatunk a következő években?

Ennek két apró részletére hadd kérdezzek még rá konkrétan! Régi vesszőparipánk a feliratos, szinkronizálás nélküli filmek gyakoribbá tétele, ami több országban is elősegítette a fiataloknak a nyelvtudását. A múlt héten már az önök ifjúsági szervezete, az IKSZ is kezdeményezte ezeknek a gyakoribbá tételét, aminek mi nagyon örültünk. Kérdezem ennek tükrében is, hogy várható-e ilyen téren előrelépés. Illetve szintén egy régi programpontunk az első nyelvvizsga ingyenessé tétele, ez, úgy gondolom, több ezer fiatalt érint minden évben. Egy személyes példát hadd mondjak el! Nekem is volt egy olyan osztálytársam, aki amikor a nyelvtudása a legmagasabb szinten volt, a gimnázium 4. osztályában, akkor a családjának egyszerűen nem volt annyi pénze, hogy elmenjen nyelvvizsgázni, felvették egyetemre, de ott már a nyelvoktatásra nem fordított olyan hangsúlyt, később nem is lett nyelvvizsgálója, pedig a gimnáziumban, a 12. osztályban meg tudta volna szerezni a középfokú, C típusú nyelvvizsgát, de a pénz hiánya miatt ezt nem tudta megtenni. Mondom, nem egyedi esetről van szó, véleményem szerint ez több ezer fiatalt érinthet évente.

A múlt héten szintén napvilágot látott az a kezdeményezés az önök egyik kormánypárti ifjúsági szervezete részéről, miszerint az egyetemeken szeretnék a politizálást lehetővé tenni, a Fidelitas kezdeményezéséről van szó, amelynek vannak jogos indokai, hisz nagyon jól tudjuk, hogy a fiatalok eltávolodtak a közélettől, ez az a

korosztály, amelyben éppen nyitottá válnak a közéleti problémák iránt, és pont nehézséget okoz az, hogy mondjuk felsőoktatási intézményekbe nem engedik be a pártpolitikát. Vannak ugyanakkor jogos ellenérvek is, a rektorok ezt megfogalmazták. Én most élnék a lehetőséggel, és a miniszter úr személyes véleményére lennék kíváncsi, hogy ön miként áll ehhez a kérdéshez, mi az ön álláspontja az egyetemi politizálás kérdésében?

Egy kultúrával kapcsolatos kérdést is szeretnék feltenni. Három évvel ezelőtt, 2012. május 27-én Nyíró József újratemetése komoly közéleti vitát váltott ki nemcsak Magyarországon, hanem, tudjuk nagyon jól, román kormánypárti politikusok is megszólaltak ebben az ügyben, tiltakozva az újratemetés ellen. Sajnálatos módon egy ott rosszul kiállított temetési igazolás miatt ez végül nem is valósulhatott meg. Azóta közel három év telt el, és nagyon elfelejtődött ez a kérdés. Ennek kapcsán szeretném megkérdezni a miniszter urat, hogy milyen lépések történtek azóta, milyen tervek vannak, és mikor történhet meg végre az, hogy Nyíró József hamvai méltó helyükre kerüljenek, és ez az újratemetés megvalósuljon.

Az ifjúságpolitikával kapcsolatban 2009-ben az ifjúsági stratégiát konszenzussal fogadta el az akkori Országgyűlés, amely egy, mondhatni, nagy előrelépés és bizakodásra okot adó lépés volt, az ebből levezetett kétéves stratégiák vagy cselekvési tervek megvalósulása már kevésbé. A konkrét kérdés ezzel kapcsolatban az, hogy a 2009-ben elfogadott ifjúsági stratégia tartalmazza azt a mondatot, miszerint első alkalommal az Országgyűlés 2014. évi tavaszi ülészakán, majd négyévente szükséges, hogy a kormány tájékoztassa az Országgyűlést a nemzeti ifjúsági stratégia megvalósulásáról. Tudjuk nagyon jól, hogy ez az időpont egy éve eltelt, ennek ellenére az Országgyűlés nem tárgyalta ezt a stratégiát, a kormány nem tartott erről beszámolót. Kérdezem, hogy ez miként fordulhatott elő, hogyan történhet ilyen?

A diákhitellel kapcsolatban - és akkor ez az utolsó kérdésem - sok alapvetésről beszélünk már, a diákhitellel kapcsolatban nem is abban van közöttünk vita. A kérdésem mindösszesen arra vonatkozna, hogy a miniszter úr szerint elegendő-e a Diákhitel Központ által alkalmazott tájékoztatás arra vonatkozólag, hogy tényleg csak azok vegyék fel a diákhitelt, akik rászorulók, ugyanis riasztó statisztikák vannak arra vonatkozólag, hogy különböző marketingfogásoknak köszönhetően olyanok is élnek ennek a hitelnek a lehetőségével, akik valójában nincsenek rászorulva, és nem kell azt részletezni, hogy milyen hátránnyal kezdik az életet a diplomázás után, amikor szembesülnek azzal, hogy a törlesztő részletet vissza kell fizetni. A kérdésem az, hogy önök szerint elegendő-e a jelenlegi tájékoztatás ilyen téren. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Demeter képviselő úr, parancsoljon!

DEMETER ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm. A közneveléssel kapcsolatban szeretnék kérdéseket megfogalmazni. A kötelező óvodáztatás főszabályként a gyermeknek a lakóhelyén történik, és a kötelező óvodáztatásnak az egyik értelme az esélykiegyenlítés, a hátrányban lévők felzárkóztatása. Tervez-e vagy tesz-e lépéseket a tárca, hogy az óvodáztatás alatt olyan felzárkóztatás folyjék, hogy a hátrányos helyzetű, leszakadó rétegek, köztük a cigányság együttnevelése, oktatása az iskolában már zökkenőmentes legyen, ha igen, milyen módon, és számítanak-e férőhelygondokra?

A 9 évfolyamos általános iskola véleményünk szerint jó lehetőség a kulturális alapkészségek elsajátítására és megszilárdítására, a későbbi sikeres iskolai továbbhaladásra, szakmatanulásra, és ugyancsak módot ad a gyerekek között kialakult különbségek összébb húzására.

Van-e egyéb elképzelése, terve, futó programja a tárcának a cél elérésére és az oktatás általános eredményességének a javítására? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Ikotity képviselő úr következik.

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelettel köszöntöm. Közben egy órát elindítok én is. 8 percem van, és 7 kérdést szeretnék feltenni.

ELNÖK: Én is elindítottam az órát.

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Először két visszaéléssel érintett program: az első mindjárt az Öveges-program. A Lehet Más a Politika számos alkalommal foglalkozott ezzel, vizsgálta a visszaéléseket. Azt a fontos célt tűzte ki a program, amit mindannyian jól ismerünk, azonban a megvalósítás már rendkívül pazarlóra sikerült, komoly visszaélések gyanúja merült fel. Gondolunk itt arra, amikor a program több tucat megvalósítási helyszínén, több tízmillió forintért írták meg ugyanazokat a tanulmányokat, szakanyagokat, nem egy esetben ugyanazok a cégek vagy cégcsoportba tartozó vállalkozások. Hosszas győzködésünkre a Miniszterelnökség ellenőrzési főosztálya megvizsgálta a program megvalósítását és egy 2014/3. számú jelentésében igazolta azokat a kifogásokat, amelyeket az LMP felvetett. Ez a kifogás egyébként itt van. *(Felmutatja a dokumentumot.)* Ez jogsértést, túlárazást, szabálytalanságokat, piaci magatartás megsértését, összeférhetetlenséget mutatott ki többek között. Viszont az EMMI-vizsgálatok ezt korábban nem állapították meg.

Az Öveges-program kapcsán most már büntető feljelentés is folyamatban van, viszont a felelősség nyilván évek múlva lesz megállapítva. A mulasztások most is jól látszanak. Hol vannak a szakmai és politikai felelősök az Öveges-program botránya során? Milyen intézkedéseket tett ezeknek a kapcsán? Ez az első kérdésem.

A második a Híd a munkába programmal kapcsolatos. Ott is feltártuk ezeket a gyanúkat, visszaélések gyanúját, több mint 5 milliárdos programról van szó. Farkas Flórián a vezetője ennek, aki egyébként ennek a nyertes szövetkezetnek is a koordinálójá. Méregdrága ingatlanok, rendkívül magas összegért bérelt autók, egyszerű Opel Corsák félmillió forintért havonta, több is. *(Kunhalmi Ágnes: Urizálás!)*

Ezeket a visszaéléseket sorolhatnánk. A lényeg az, hogy azt válaszolták a feltett írásbeli és a szóbeli kérdéseinkre is, hogy minden rendben van. Mi azt látjuk, hogy ez a jéghegy csúcsa, illetve kiderült az is, hogy önök is elindítottak utána egy vizsgálatot. Hogy áll ez a vizsgálat? Szabad-e érdeklődnünk erről? Nyilván szeretnénk ezt majd kikérni, de addig is érdeklődnénk, hogy hogyan látják, ez a felzárkóztatás miként fog megtörténni, ha ennyire jelentős összegeket elpazarolnak egy ilyen programban?

A harmadik kérdésem a szegregáció felmérésével kapcsolatos. Ezt a bizottságunk két nappal ezelőtt is tárgyalta. 2010 óta nem készült a szegregációról jelentés, semmiféle vizsgálat. Előtte ilyen vizsgálatok készültek.

Az a kérdésem, hogy hogyan tudunk úgy küzdeni a szegregáció ellen, hiszen elismerjük, hogy ez egy rossz dolog, hogyha nem mérjük fel a problémát. Az a kérdésem, hogy ehhez hogyan viszonyul miniszter úr, támogatja-e ezt a javaslatot, hogy fel kell mérni tudományos eszközökkel, hiszen tudományosan fel lehetne mérni ezt, partner lesz-e a probléma feltérképezésében?

A negyedik kérdésem. Néhány héttel ezelőtt miniszter úr egy tévéinterjúban arról beszélt, hogy „azokban az esetekben, amikor a hátrányos helyzetű diákok

többségben vannak az iskolában, és nem lehet őket összehozni a nem hátrányos helyzetű diákokkal, ilyen esetekben speciális plusz szolgáltatásokra, plusz feltételek előírására, több figyelemre van szükség.”

Számos alkalommal megkérdeztük, írásban, szóban is, hogy mit takar ez, mire gondolt miniszter úr, amikor ezt kijelentette. Tehát nem az, ami eddig történt, hiszen ez az új azt is mutatja, hogy itt valami új dologról van szó, amiről eddig nem volt szó. Milyen módon szeretnék ezt megvalósítani? Az eddig felsorolt programokat már számos alkalommal hallottuk, azt már ismerjük, mi ez az új, erre lennének kíváncsiak.

Ötödikként: az LMP óvodáztatási javaslata. A felmentést ön is említette. Az a helyzet, hogy a 3-5 éves kor között a jegyző felmentést adhat az óvodába járás alól a gyermekeknek, és ugyanez, egy kicsit bonyolultabban, de megtörténhet a magántanulóvá válás esetében az általános iskolában is. Azonban 5 éves kor felett, tehát mondjuk úgy, hogy a nagycsoportos gyerekeknek a törvény szerint semmiféle lehetőség nincsen arra, hogy felmentést kapjanak. Számos eset mutatkozhat, akár egy hosszan elnyúló betegség, hosszú külföldi tartózkodás és annyi minden más is, ami miatt szükség lenne erre. A törvény erre nem biztosít lehetőséget.

Én pontosan tudom, hogy a törvényhozásnak és a végrehajtásnak hol a határa, azt is, hogy időnként azért nyilván konzultálnak is, a fideszes alelnök itt a bizottságban azt válaszolta, hogy szándékosan így alakultak a törvények. Erről önnek mi a véleménye?

Azt gondoljuk, hogy ez egy kicsit abszurd helyzet, hogy van egy év, ami alól nem lehet felmentést kapni, legyen bármilyen akadály. Most nyilván azt nem említettem, hogy aránytalanul nagy terhet is jelenthetne némely szülőnek ez az egy év. Tehát itt egészen konkrétan nagyon kézzelfogható problémákról beszélek.

Hatodikként egy régi vesszőparipánkról, a pedagógusok munkáját közvetlenül segítők bérééről, bérezéséről szeretném kérdezni. Úgy gondoljuk, hogy a 2010 utáni oktatáspolitikai súlyos mulasztása, hogy ezzel kapcsolatban nem tettek még lépéseket. A jövedelmük nem változott 2008 óta, sokan a létminimum alatt élnek, a családjukat nem tudják eltartani. Bár most a napokban, tegnapelőtt egészen pontosan elhangzott egy sajtóértesülés, hogy lesz valamiféle béren kívüli juttatás a számukra, tegnap pedig államtitkár asszonytól hangzott el az, hogy erre ígéretet tesznek. Egyszeri alkalommal, még valószínűleg idén.

Az a kérdésünk, hogy nem lenne-e jobb ezt a bérrendszerbe beépíteni, ne csak egy egyszeri, béren kívüli juttatást kapjanak, amit egyébként természetesen üdvözlünk.

A következő, a hetedik kérdésem a nyelvtudással kapcsolatos, elhangzott már másoktól is. A NAT jelenleg az általános, tehát a kéttannyelvű iskolák kivételével csak a B1-et tekintő kötelező elvárásnak, azonban 2020-tól a felsőoktatásba ez egy belépő feltétel lesz.

Az a kérdésünk, hogy vajon, miért nincsen, miért nem került még összhangba a közoktatás kimenete és a felsőoktatás bemeneti szintje, hiszen jelen pillanatban - és ezt elismerte két nappal ezelőtt az államtitkári meghallgatáson Czunyiné államtitkár asszony is - jóformán csak azok tudnak magasabb szintű nyelvi képzést biztosítani maguknak, akiknek a szülők ezt különórán biztosítják. Tehát ezzel jelentős társadalmi rétegek kizárásra kerülnek a felsőoktatásból.

Végül az utolsó, a nyolcadik kérdésem, ez egy kicsit személyes. Mindezeket a kérdéseket ugyanis nem tettem volna fel - lévén, hogy feltettük már korábban írásban is, szóban is -, hogyha ezekre választ kapunk. Azonban, és engedje meg, hogy az ön mellett ülő Rétvári államtitkár urat egy kicsit emlegetsem most, egy kimutatást készítettem, 2014. július 21. és december 17. között 72 darab kérdést tettem fel neki. Ebből 14,49 százalék volt - egy lelkes kigyűjtőm ezt kigyűjtötte -, ami egy elfogadható

válasz volt, a többi az valamiféle mellébeszélés volt, el is nevezték már rétvárizmusnak ezt. *(Derűltség.)*

Miniszter úr, mit gondol erről, ez így jó-e, hogy mi felteszünk egy kérdést és nem kapunk rá választ? Valami kérdésértelmezési tanfolyamot vagy valami hasonlót államtitkár úr számára javasolnánk, de mindenképpen valami előrelépést, hogy kapjunk korrekt válaszokat azt gondoljuk, hogy korrekten feltett kérdésre. Köszönöm szépen. És várom a válaszokat, nem Rétvári államtitkár úrtól. *(Derűltség.)*

ELNÖK: Köszönjük. Simon Róbert képviselő úr következik. Parancsoljon!

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Köszöntöm miniszter urat, illetve államtitkár urakat. Két kérdést fogok feltenni, az első a felsőoktatásra vonatkozik. A 2010 előtti időszakban igazából használható adatok nem álltak rendelkezésre a pályakövetéssel kapcsolatban. 2010-ben került bevezetésre a diplomás pályakövetési program, így aztán rendelkezésünkre áll most már több mint négy év tapasztalata.

A kérdésem arra vonatkozik, hogy milyen módon tudja munkája során alkalmazni a kormány a diplomás pályakövetési programot, illetve az ebből leszűrt tapasztalatokat.

A másik kérdésem alapvetően a tankönyvellátásra vonatkozott volna, de mivel azzal kapcsolatban egy másik kérdés is elhangzott, illetve miniszter úr is utalt arra, hogy 700 ezer gyermek ingyenes tankönyvet fog kapni, ezért módosítom egy teljesen más témában, amelyről miniszter úr beszélt, ez pedig az európai uniós források. Az európai uniós források a következő időszakban hogyan szolgálják azon szakterületeket, amelyeket a minisztérium tevékenysége lefed, és egy picit talán szűkítve a kérdést: van-e arra reális lehetőség a következő időszakban, hogy ezen forrásokból kimondottan épületek, intézmények felújítására jusson? Köszönöm szépen. Ez a két kérdés lett volna.

ELNÖK: Köszönjük. Törő Gábor, parancsoljon!

TÖRŐ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Miniszter úr, köszöntöm körünkben. A sportról a beszámolóban, a szóbeli kiegészítésben nem esett szó. Én érdeklődnék a mindennapos testnevelés tapasztalatairól egyrészt, másrészt pedig jövőre olimpia lesz, azt szeretném kérdezni, hogy a sikersportágak milyen kiemelt támogatásban részesülnek, hogy minél kiemeltebben szerepeljünk a brazil olimpián, hasonlóan mondjuk a londonihoz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Kucsák képviselő úr, parancsoljon!

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Hölgyek és Urak! Kedves Vendégeink! Köszönjük szépen az elhangzottakat. Időkeretben vagyunk, tehát magam is igyekszem rövidre fogni a mondókámat. Elsőként azonban arra szeretnék utalni, hogy mi, akik a Kulturális bizottság tagjaiként kedden részt vettünk a bizottság ülésén, tudjuk, hogy a KLIK ügyében egyébként egy hasznos kérdés-felelet zajlott le. Ennek kapcsán pedig nyilván akkor arról is értesülhettünk, hogy decentralizációs törekvések fogalmazódtak meg, éppen azért, mert láttuk, éreztük, tapasztaltuk, hogy a KLIK létrehozása óta milyen gyakorlati megvalósulás érzékelhető, és én magam is megfogalmaztam ott is, és itt is szeretném jelezni, hogy én azt üdvözlöm, hogyha a decentralizáció irányába tudunk elmenni, hogy egyrészt a megyei, esetünkben pedig itt a fővárosban a

budapesti szint, másrészt a járási tankerületi szintek, és nagyon fontos, hogy az intézményi szintek is érdemi kompetenciákkal tudjanak bírni ebben a rendszerben. Többen üdvözlöttük azt is, hogy Hanesz igazgató úr azt is elmondta, hogy munkaerő-felvétel és egyéb esetekben egyeztetési - talán - kötelezettség fog megjelenni az intézményvezetők vonatkozásában, ez is nagyon helyes, és az is, hogy a kincstári kártya, reméljük, mielőbbi bevezetésével pedig a napi fizetési, beszerzési gondokon is lehet enyhíteni. Erről tehát kedden egyébként egy érdemi, előremutató disputa folyt a Kulturális bizottságban.

Amit én szeretnék szóba hozni most, mert kollégáim még majd kérdeznek itt nyilván a különféle területekkel összefüggésben, az a pedagógusok munkájával, munkavégzésével összefüggő kérdés. Egészen pontosan a pedagógusok munkájára vonatkozóan számos szabályozási változás volt az elmúlt időszakban, amelyek egy részét előnyként, más részét hátrányként élték át, élték meg a pedagógusok. A tervezett jövőbeli változások hogyan reflektálnak a miniszter úr vagy az államtitkár asszony meglátása szerint a pedagógusok közérzetére a béremelés vonatkozásában, a munkaidő, a munkaidő-szabályozás vonatkozásában, a bankszámla-kompenzációt tekintve, bár erről is esett szó egyébként a keddi KLIK-es megbeszélésünkön. Ha erre választ kaphatok, azt megköszönöm, és azzal adnám át a kérdezési lehetőséget másoknak, hogy mivel eddig is nem eldöntendő, hanem kiegészítendő kérdések hangzottak el, és tekintve, hogy 20 perce maradt a tárcának azok megválaszolására, ezért ez a mission impossible kategória, de mindenképpen sok sikert és jó munkát kívánok hozzá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Vinnai Győző képviselő úr, parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Folytatnám a kiegészítő kérdéseket, hiszen a felsőoktatásról a bevezető előadásban hallottunk, a miniszter úr említette, hogy teljesítményelvű, színvonalas felsőoktatásra van szükség, és néhány hete hallgattuk meg Palkovics államtitkár urat, akivel a fokozatváltásról a felsőoktatásban és a duális képzésről beszélünk. Én az iránt érdeklődnék, azt szeretném megkérdezni - hiszen nagyon fontos, hogy az intézmények stabilak legyenek, hogy a gazdasággal kapcsolatba kerüljenek, hogy a munkaerőpiac igényei is megjelenjenek a képzésben -, hogy az oktatók megerősítésére milyen elképzelései vannak a tárcának. Direkt nem életpályamodellről beszélek, hiszen van egy előmeneteli rendszer a felsőoktatásban, hanem az ehhez kapcsolódó bérezésre vonatkozóan, mondjuk úgy, hogy hozzáigazítva a bérezést egy ilyen teljesítményelvű, színvonalas oktatáshoz.

A másik kérdésem a kutatásra vonatkozik. A miniszter úr is említette, hogy van egy Nemzeti Kutatási, Fejlesztési Hivatal, tehát egy új formája van a kutatásoknak, inkább programokat, személyeket támogat ez az új kutatási rendszer. Milyen változást jelent ez, vagy milyen új elemei vannak, hogyan tudja a kutatást, a K+F-et, illetve a színvonalas kutatást segíteni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Szabó Szabolcs következik. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök asszony. Nagyon sok kérdést kapott már az államtitkár úr meg az államtitkárai, úgyhogy én kifejezetten megpróbálok csak arra reagálni, amit a miniszter úr mondott, és úgy elfelejtem azokat, amiket összeírogattam magamnak, egy kivételével, amire már Kunhalmi Ágnes is rákérdezett, és én is megkérdezném akkor, hogy a miniszterelnök úr felszólítására, mely szerint a minisztériumoknak a brókercégeknél elhelyezett

pénzeket ki kell venniük, bármilyen módon érintette-e a minisztériumot, akkor ezt én is megerősíteném. Illetve akkor rátérnék arra, hogy amit mondott, milyen reakcióim és ezzel kapcsolatban kérdéseim lennének.

Egyrészt meglepve hallottam azt, hogy a miniszter úr a „szegény” kifejezést használta, hiszen kiment egy minisztériumi körlevél, hogy a „rászorultak”-at kell használni. Most akkor végül is használható a „szegény” kifejezés, vagy sem?

Megerősíteném azt a kérdést, amelyet Kucsák képviselőtársam mondott, valóban volt szó arról Hanesz úr meghallgatásán, hogy a tanárok, a köznevelésben tanító kollégák munkaidő-terhelésének a felmérése és a folyamatos értékelése fontos. Azt tudjuk, hogy kontaktórában, tanórában mennyit kell nekik leadni, mi várható azon a téren, hogy az egyéb óraterhelésüket is felmérjük, és várható-e, hogy ez a 32 órás terhelés bármilyen módon korrekcióra kerül esetleg az alapján, hogy az új felmérés milyen eredményeket hoz?

A felsőoktatás kapcsán én is csatlakoznék Vinnai képviselőtársamhoz, hogy itt valóban nagyon fontos a bérezés, hiszen ha jól emlékszem, 2008-ban volt utoljára béremelés. Egy dolog ütötte meg a fületem, amit a miniszter úr mondott, hogy a népességszám csökkenése és így nyilván a gyerekszám hosszú évtizedek óta tartó csökkenése okán az oktatói gárdának az állományát át kell gondolni. Ez alatt mit értett a miniszter úr? Hogy csökkenteni kellene az oktatói gárdát, vagy mit jelentett volna ez egészen pontosan? Erre csak azért kérdeznék rá, mert én az ELTE-n dolgoztam az elmúlt bő egy évtizedben, és mindig azt tapasztaltuk, hogy amikor tömegessé vált a felsőoktatás, és nagyon sok hallgató bejött, azt akkor nem követte az oktatói gárda, hihetetlenül megnőtt az óraterhelése minden egyetemi kollégának; most, hogyha egy picit esetleg csökken a jövőben a hallgatók száma, akkor ez voltaképpen a minőségi, szakmai munkát tenné elvileg lehetővé, hogy egy picit nagyobb lélegzetet kapunk, jobban tudunk foglalkozni az egyedi, egyéni képzéssel, ami egyébként tényleg benne van a felsőoktatási stratégiában, amit a miniszter úr emlegetett, hogy a hallgatók egyedi munkavégzését kell erősíteni, ahhoz viszont valóban egy ilyen mentor jellegű együttműködés kell a hallgató meg az oktató között, ami viszont munkaidőben nem okoz csökkenést. Ezért kérdezem, hogy mit értett egészen pontosan a miniszter úr ez alatt.

A felsőoktatással kapcsolatban rákérdeznék még - említette a miniszter úr is - a kancellárok kinevezésére. Nagyon nem mennék bele ennek a háttérébe, váltottunk erről így kormánypártiak, ellenzékiek bőven szót az elmúlt évben, hogy ki miért támogatja, ki miért ellenzi. Én magára a kinevezési folyamatra kérdeznék rá, hogy a miniszter úr ezt hogy élte meg, hogy ítéli meg, mert hozzám is eljutott jó néhány motivációs levél, pályázati anyag, olvastam, hogy ezekben mik szerepelnek, és tényleg néha megdöbbenő volt, hogy semmi konkrétum nem szerepel ezekben a pályázatokban. Van olyan kancellár, vagy volt olyan kancellárjelölt, aki szó szerint azt írta le, hogy ő nem tud semmit írni arról az egyetemről, meg hogy milyen elképzelése van az irányítással kapcsolatban, mert nem ismeri igazából az egyetemek belső struktúráját meg problémáját, de ő majd nagyon szívesen elirányítja. Ráadásul azt én merőben furcsának tartottam, hogy fideszes országgyűlési képviselők adnak ajánlást a kancellároknak. Most nem akarok nevetet emlegetni, hosszasan sorolhatnám, hogy kik adtak ilyen jelöléseket, de ez számomra egy picit fura, hogy egy kvázi független intézmény élére kinevezett, mondjuk azt, hogy gazdasági vezető fideszes képviselőtől kap ajánlást, ráadásul olyan fideszes képviselőktől esetenként, akiknek semmi közük a felsőoktatáshoz. Ezt tisztázzuk már akkor, hogy ez hogyan történt, vagy miért volt ez lehetséges! És hogyha az írásbeli pályázati anyagokból nem derült ki, hogy milyen kompetenciáik vannak igazából azon a téren, hogy ők alkalmasak-e erre, főleg azokban az esetekben, amikor fideszes önkormányzati, volt önkormányzati

képviselőktől, fideszes polgármesterektől, frakciókabinet-vezetőkről vagy futballklubtulajdonosról beszélünk, akkor a szóbeli meghallgatáson hogy derült ki az, hogy ők erre tényleg alkalmasak? Mitől lettek alkalmasak? *(Az elnök csenget.)* És akkor be is fejezem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Pósán képviselő úr, parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Miniszter úr, eltelt egy évtized a többciklusú képzés bevezetése óta, nyilván ebből következően bizonyos tapasztalatokat le lehet vonni. Azt talán leszögezhetjük, hogy a Bologna-rendszerű képzés bevezetése hihetetlen szakburjánzást eredményezett Magyarországon, ezek egy része lehet hogy indokolt volt, más része kevésbé.

Most én örömmel látom, hogy zajlik a szakok felülvizsgálata. Ennek apropóján szeretném megkérdezni, hogy a szakok felülvizsgálata együtt jár-e a Bologna-rendszer felülvizsgálatával, illetőleg hogy a szakok felülvizsgálata támaszkodik-e a pályakövető rendszer eredményeire, ahol meg tudjuk azt mondani valóban, hogy bizonyos szakok piacképesek-e vagy sem.

És még egyetlenegy utolsó kérdés: a jövő iskolarendszere szempontjából kulcskérdés azért a pedagógusképzés. Ennek tartalmi megújítására vonatkozóan vannak-e már elképzelések a tárcánál? Mert azért valljuk be őszintén, hogy mondjuk Comenius pedagógiai elveinek a megismerése nem feltétlenül a modern iskolarendszert fogja előrevinni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Hiller István, parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Szóval ennek így nincsen értelme. Az a helyzet, hogy a közszolgálati televízió időjárás-jelentése informatívabb lesz, mint ez a meghallgatás. 31 kérdést kapott idáig a miniszter, számoltam, és 20 perce van ennek a megválaszolására. Az a helyzet, hogy nem tetszenek érezni, hogy ez mindenki számára megalázó?

Én azért nem szóltam az elején, mert azt mondja a mondás, hogy a puding próbája az evés. Hát azért ezt menet közben kiköptük.

Egyszerűen komolyan gondolják, hogy a közoktatás, a magyar felsőoktatás, a magyar kultúra egésze, a sport 31 témakörét azt bármilyen kitűnő képességű miniszter érdemben 20 percen belül tudja válaszolni úgy, hogy valós válaszokat kapnak a kérdéseikre?

Nem olyan ez, mint egy közepes casting egy mexikói szappanoperában? Hogy mindenki egy kicsit szerepelni akar, hátha bekerül?

Szerintem ez egyszerűen méltatlan a Magyar Országgyűléshez. Hogy ha a minisztérium vezetői megtisztelnak minket azzal, hogy egyébként kötelességüket teljesítve, évente egy alkalommal itt beszámolva az elmúlt évről megjelennek, akkor ilyen keretet nem szabad szabni, mert egész egyszerűen sem a beszámoló, sem a képviselők nem lesznek abban a helyzetben, hogy többet tudjanak akkor, amikor kimennek ahhoz képest, amikor bejöttek.

Én ezért nem fogok kérdezni. Néhány gondolatot elmondok, amire ha akarnak, reflektálnak, ha akarnak, nem, mert ezzel a 20 perccel kell takarékoskodni a miniszternek és a két államtitkárnak.

Minden évben találkozunk, én minden évben elmondom, hogy ennek a minisztériumnak a struktúrájával nem értek egyet, és amíg ilyen lesz, nem is fogok egyetértetni. Nem látom azt, hogy bármilyen színvonalemelés vagy színvonalcsökkenés egyáltalán befolyásolni képes lenne a minisztérium egészét, mert

nem hiszek abban továbbra sem, hogy ha a Birkózószövetség, a dohánylobbi, a Rektori Konferencia és a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete megjelenik egymás után bejelentkezve a miniszterhez, azt képes egy miniszter, egy minisztérium ugyanolyan módon kezelni. Ez szerintem nem megy.

Minden évben megállapodunk abban, hogy különböző gondolkodásúak vagyunk, mondja miniszter úr. Így van, de nem látom, hogy ennek az EMMI-nek így van értelme.

Minimum az egészségügy és a szociálpolitika ügyét külön tárcába kellene tenni ahhoz, hogy Magyarországon az érdekérvényesítése ennek a meghatározó területnek nőjön, úgy, hogy a magyar oktatás, kultúra és sport ügyének érdekérvényesítő képessége szintén emelkedjék. Így ezek egész egyszerűen láthatóan kioltják egymást.

Kitűnő dolognak tartom a kötelező óvodáztatás rendszerét és ahogy művelik. Szerintem ez az egész országnak a hasznára van. Legyen erejük meg pénzük ahhoz, hogy ezt végigcsinálják. Ostoba az a politikus, bárhová is, bármelyik párthoz tartozik, aki ne látná be, hogy minél gyorsabban behozunk egy gyermeket az oktatás-nevelés rendszerébe, annál több esélye van, és minél - én használhatom a szót, mert rám nem vonatkozik a minisztériumi szabályzat - szegényebb családból kerül ki, annál több esélye van, hogy szocializálódjon normálisan a társadalomba.

A közoktatás és a felsőoktatás kérdéseit különböző államtitkáraival, miniszter úr, a bizottság különböző alkalmakkor és különböző témakörökben meghallgatta és beszéltünk, vitatkoztunk. Többnyire nem értettünk egyet, már hogy velem, volt, amikor igen.

De ott súlyos problémákat látok, hogy a közoktatás meghatározó céljai és a felsőoktatás meghatározó céljai nem kompatibilisek egymással. Nem lehet az egyik oldalon azt mondani, hogy még ha nem is mondják, de a gyakorlatban ez történik, hogy az államilag fenntartott gimnáziumi férőhelyek száma igenis, csökkenni fog. Nem a gimnáziumi férőhelyek száma fog csökkenni Magyarországon, hanem az államilag fenntartott gimnáziumok gimnáziumi férőhelyeinek száma csökkenni fog, majd egyébként azt mondjuk, hogy az egyetemi hallgatói létszámot minimum szinten tartjuk, egy kicsit növeljük. Ez a kettő egész egyszerűen nem tud kapcsolódni egymáshoz.

És végezetül azt gondolom, a kultúra tekintetében két ügyet megemlítve, hogy a Nemzeti Kulturális Alap - amelyik a legjelentősebb és most már több mint két évtizede őrzött közös kincsünk - finanszírozását tessenek átgondolni. Ennek a finanszírozási alapját öt évvel ezelőtt alakítottuk át, és sikeres volt, de eltelt fél évtized. Azt hiszem, hogy helyes volt, amikor úgy döntöttünk, hogy az ötös lottó játékadójának 90 százaléka teremti meg az NKA alapját, de azáltal, hogy bejött az európai lottó, megoszlik ez, csökken a bevétel az ötös lottóból. Ami csak azért lényeges, mert a magyar kultúra legjelentősebb támogatója és legjelentősebb szponzora a Nemzeti Kulturális Alap. Időben kérem, hogy gondolkodjanak, hogy a törvényszerűen csökkenő bevételt hogyan egészítik ki. Szerintem helyes dolog, hogyha továbbra is a játékadó alapján maradnak, tehát nem egy új rendszert alakítanak ki, de ezt a bázist növelik.

És végül én azt hibának tartom, hogy a magyar államapparátus egészében a kultúra és a kulturális államtitkárságon belül a közművelődés és a művészeti területtel foglalkozó főosztályt egybeolvasztották, ami évtizedeken keresztül nemhogy külön főosztály, hanem államtitkárság volt. Ez kárára lesz a magyar közművelődésnek, és egy idő után nagyon éles visszhangot fog kiváltani a magyar művészeti életből.

Az időmet nem gondolom, hogy kihasználok, és csak akkor reagáljanak rá, hogyha úgy gondolják, hogy a többi elhangzott, közel 30 kérdést már megválaszolni tudják. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük.

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Egy ügyrendi javaslatom lehet esetleg?

ELNÖK: Parancsoljon!

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Bár nem vagyok a bizottság tagja. Komolyan véve Hiller miniszter úrnak a felvetését, ha nem kérdeznek többet, akkor még van háromnegyed órára. Tehát azt is lehet, hogy ha esetleg - bár óvatosan kell itt a kormánypárti képviselőket megszólítani, mert legalább olyan kritikus kérdéseket tettek fel, mint az ellenzékiek - átadnak valamit az idejükből, akkor nyilván hosszabb időben tudok válaszolni. Ez csak egy javaslat.

ELNÖK: Már beszéltünk itt az előbb Pósnál a lelnök úrral, még 22 perce van a Fidesz-frakciónak, és egy hozzászóló, Dunai Mónika, és Pósnál a lelnök úr felajánlotta, hogy a megmaradt időkeretet átadják miniszter úrnak a válaszokra. De most Dunai Mónika képviselő asszony következik.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Miniszter Úr! Valóban én is azzal kezdtem volna, de ön megelőzött ebben, hogy én a magam részéről azon kérdéseket - 8 kérdést állítottam össze -, az ingyenes közétkeztetés kiszélesítéséről szerettem volna kérdezni, ami nagyon jelentős lépés a gyermekszegénység és a gyermekéhezés elleni küzdelemben, ezeket most nem fogom feltenni, illetve a kultúrát érintően, hiszen nagyon nyúlfarknyi idő maradt erre, ezeket nem fogom feltenni.

Azzal egyetérték, amit Hiller István elmondott, hogy 20 percben megválaszolni ezeket a kérdéseket szinte lehetetlen, de ezt hagyjuk miniszter úrra, hogy ezt hogyan oldja meg, nyilván ezt lehet itt helyben, és lehet írásban is a kimaradt kérdésekről bőszeges tájékoztatást kapnia a bizottságnak.

Én is úgy gondoltam volna, hogy az lett volna elegáns, igazán elegáns Hiller Istvántól, ha a Szocialista Párt perceit nem használja ki, hanem az aggodalmát esetleg úgy tökéletesíti, hogy ő is felajánlja a saját percet. *(Derültség.)* De én ezt meg fogom tenni. Köszönöm szépen. *(Közbeszólások.)*

ELNÖK: Hiller István ügyrendben kért szót. Parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Nem mondtam volna, de akkor ügyrendben tisztelettel emlékeztetem a parlamenti képviselőket arra, hogy egy megváltozott vagy korábbi szereposztásban, amikor éveken keresztül én ültem ott, ahol most a miniszter úr, akkor nemhogy időkeret nem volt, hanem addig ült itt a miniszter, az összes államtitkár, az összes főosztályvezető, ameddig a parlamenti képviselőknek volt kérdésük, ha ez négy és fél órán keresztül tartott, akkor az négy és fél óra volt, ha 11 órán keresztül, akkor 11 órán keresztül ültünk itt, itt volt a sajtó meg az érdeklődők. Magyarul egy évben egyszer, amikor a miniszter és a minisztérium beszámol a felelős kormány részeként a Magyar Országgyűlés illetékes bizottságának, akkor ez nemhogy időkeretben, hanem addig..., és ne vonja vissza a kérdéseit, képviselő asszony, azért

vagyunk itt, hogy föltegyük, a miniszter meg azért van itt, hogy válaszoljon. Következésképpen nem a miniszter meg nem a képviselők a hibásak itt, hanem az a szisztéma, amit sikerült előállítani. Ez szerintem méltatlan.

Megfontolásra ajánlom, hogy a miniszter úr ne válaszoljon most, egyeztessen a tisztelt bizottsággal egy időpontot - nem írom elő, nem teszek javaslatot, egy héten belül, egy hónapon belül, az ülészakon belül, június közepéig -, amikor képes a bizottság és képes a miniszter vezetése érdemben egymással kommunikálni, mert 31 kérdésre most már nem 20 perce van, hanem 37 - bravó, tényleg, ez akkor most már komoly eredmény! Az az ügyrendi javaslat, ami elhangzott tőlem, valódi javaslat, kérem ennek a megfontolását.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A miniszter úr irányába tett egy kérést Hiller képviselő úr. Kívánja-e, hogy az ügyrendi javaslatról szavazzon a bizottság, vagy az ön kéréseként tekintsük ezt? Kívánja-e, hogy szavazzon a bizottság az ügyrendi javaslatáról?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Azért nem kívánom, mert szavazhatunk mi akármit, hát, azért mégse mi szavazzuk meg azt, hogy a miniszter mit válaszoljon! *(Közbeszólások.)* Azért mégiscsak Magyarország miniszteréről van szó, az aztán már tényleg egészen furcsa parlamentarizmus, amikor itt ülünk egy bizottságban, és megszavazzuk, hogy mit mondjon a miniszter. Én megmondom neki, hogy mit mondjon *(Derültség.)*, de nem hiszem, hogy azt fogja mondani, amit én mondok. Nem kérek szavazást, csak választ kérek a javaslatomra.

ELNÖK: Ez esetben a felszólalása nem ügyrendi jellegű volt, hanem a miniszter úrhoz feltett egyik kérdés, ami az MSZP időkeretének terhére történt meg, ugyanúgy, ahogy mások is feltettek kérdéseket a miniszter úrnak.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): El fogom tudni érni a Szocialista Párton belül, hogy ez komolyabb büntetés nélkül menjen. *(Derültség.)* Úgyhogy az időkeretem terhére beszéltem, igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más képviselő már nem szól hozzá, mert mindenki hozzászólott rajtam kívül *(Derültség.)*, és a Jobbik-frakciónak még maradt 6 perc időkerete, úgyhogy én bátorodnék még olyan témákat felvetni, amelyekről eddig nem volt szó.

Az egyik egy alapvetés lenne, ami a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ létrehozásával kapcsolatos, illetve az állami fenntartásba vételnek az egyik legitimációs indoka volt. Ez úgy hangzott a tárca részéről, hogy a különbségek csökkentése érdekében van szükség az állami fenntartásba vételre, ugyanakkor azt is halljuk és tapasztaljuk, hogy az önkormányzatok, annak ellenére, hogy már nem fenntartói az iskoláknak, továbbra is hatékonyan részt tudnak venni az iskolák életében, és olyan pluszszolgáltatásokat, lehetőségeket tudnak nyújtani a településükön található iskolák számára, amelyeket más települések éppen a vagyoni, gazdasági helyzetből kifolyólag nem tudnak megtenni - ellentmondást vélek tehát felfedezni. Hogyha azt mondjuk, hogy az állami fenntartásba vétellel csökken a különbség, ugyanakkor az önkormányzatok vagyoni helyzetéből adódó különbségek továbbra is megjelenhetnek az iskolákban, akkor az állami fenntartásba vétel mégsem csökkenti a különbséget. Kérem a miniszter urat, hogy reagáljon erre.

A második kérdés, amit fel szeretnék vetni, a pedagógusok munkaterhelése. Nem az órákra kívánok most itt reagálni, hanem arra, hogy a pedagógusok idejük

jelentős részében nem a nevelés-oktatással kapcsolatos feladatokat látják el, ennek az oka, hogy a pedagógiai munkát segítő létszáma rendkívül alacsony. Hanesz elnök úr kedden azt mondta, hogy ő elégségesnek tartja ezt a létszámot a jelenlegi állapot szerint, kérdezem a miniszter urat, hogy ön is elégségesnek tartja-e, tekintettel arra, hogy a KLIK létrehozásával az adminisztrációs terhek is rendkívüli mértékben megnövekedtek az iskolák számára, nemcsak az iskolatitkárok, hanem az intézményvezető pedagógusok is nagyobb adminisztrációs terheket kénytelenek ellátni.

A harmadik kérdés, amiről eddig nem volt szó, pedig rendkívül jelentős, az a mindennapos testnevelés bevezetése, illetve az ezzel kapcsolatos infrastrukturális háttér hiánya. Arról szeretném kérdezni ezzel kapcsolatban a miniszter urat, hogy felmérte-e előzetesen a tárca vagy a kormány, hogy ennek a bevezetése mivel fog jární az iskolák számára, és hogyan fogják tudni megoldani az intézmények ennek a bevezetését. A tavaszi ülészak során minden héten legalább egy köznevelési intézményt meglátogatok, de van olyan hét, hogy ötbe is elmegyek, és még nem voltam olyanban, ahol ne a három legnagyobb probléma között említette volna az intézményvezető a mindennapos testnevelés megoldatlanságát, illetve a tornatermek, sportlétesítmények hiányát. Kérdezem a miniszter urat, hogy mennyiben kívánnak foglalkozni ezzel, és milyen fejlesztések várhatók, hogy ez a helyzet megváltozzon.

A negyedik dolog, amit szeretnék szóba hozni, az a tankönyvek ügye. Látjuk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ esetében, hogy elindult egy korrekció, egy rendszerszintű átalakítás a KLIK esetében. Hasonló működési nehézségek, színvonalbeli visszalépés tapasztalható a tankönyvpiac államosítását követően. Arra kérném a miniszter urat, hogy itt is kezdjék meg ezt a rendszerszintű átalakítást, amit a KLIK-él elkezdtek, reflektálva azokra a problémákra, amelyek mind a terjesztésben, mind a tankönyvek színvonalára, pedagógiai tartalmára vonatkozóan megjelentek, nemcsak a kísérleti tankönyvekre gondolok, hanem az új NAT-os tankönyvekre is.

A Fidesz-frakciónak 21 perce maradt, tehát még ez az időkeret is a miniszter úr rendelkezésére áll az előzetes 20 perc mellett. Köszönöm szépen.

Akkor a miniszter úrnak van lehetősége megadni a válaszokat. Parancsoljon!

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere válaszai, reflexiói

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Az egész procedúrára ha szabad azért reagálnom! Persze Hiller képviselő úr, volt miniszter úr rutinjával nem tudok még egyelőre versenyezni, remélem, hogy lesz lehetőségem arra, hogy én is ilyen rutinos versenyzővé váljak, de azért a kormány munkájának az ellenőrzésére, amire az Országgyűlés van, és részben az irányoknak a meghatározására azért számos fórum létezik, itt szóba kerültek már az Országgyűlés interpellációs lehetőségei, és ha jól tudom, éppen talán ezen a héten vagy a múlt héten járt itt az államtitkár, járt itt az Intézményfenntartó Központ elnöke, az államtitkáraim rendszeresen járnak ide. Részben tehát - de ez egy régi vitánk Hiller Istvánnal - a rendszer nem értéséből fakadnak az egyébként kiváló stílusban előadott reklamációi, merthogy az Emberi Erőforrások Minisztériumában pontosan nem azért van a miniszter, hogy minden szakterületen úgy legyen képbén, mint az államtitkárok, ez az államtitkárok dolga, hogyha nem lenne ilyen képmutató a magyar rendszer, akkor nevezhetnénk államminisztereknek is azokat, akik nálunk dolgoznak, pontosan, jól ismeri a képviselő úr, Németországban ilyen rendszer van, és most egyébként - nem mintha követendő lenne mindenben az Európai Bizottság, de - az Európai Bizottságban is ilyen rendszerben van, hogy vannak azok az alelnökei a bizottságnak, akik alá tartoznak biztosok, és akkor így témacsoportokat fognak össze. Ez tehát már azért egyrészt nagyon trendi dolog, másrészt meg elhagytuk ezeket a klasszikus

felosztásokat, amiben az előző kormányoknak még lehetősége volt arra, hogy szakterületeket valamifajta szigorúsággal elválasztva tudjanak irányítani. Ez egy új típusú megoldás, ami egyébként Svájcban már elég régóta létezik, nem feltétlenül ördögtől való tehát a dolog, úgyhogy én nem fogok panaszkodni a munkateherre, hanem ezt a speciális irányítási formát ajánlanám a miniszter úrnak a figyelmébe.

De ezzel együtt a javaslatnak az érdemi részét elfogadva, egy másik időpontban természetesen állok rendelkezésre. Tegyük ezt valamikor egy délutáni órára, hogy legyen szabad kifutása a dolognak. Tehát nekem mindenre, hogyha megnézzük a szakterületeket, és ha úgy számolnánk, ahogy a miniszter úr, akkor nyolcadannyi időm lenne vagy negyedannyi időm, mert legalább 3-4 minisztérium van ebben a minisztériumban.

Tehát ezt is kérem figyelembe venni. De hogy ha találunk egy olyan időpontot, akár ennek a ciklusnak, ennek az ülésnek a végén vagy a következőnek az elején, akkor szívesen állok időkeret nélkül is rendelkezésre a bizottságnak, ezen nem fog múlni. Merthogy valóban minden kérdésre nincs idő válaszolni, ha megengedik, akkor bizony, itt szemezgetnem kell a kérdések között. Arra kérem a munkatársaimat, hogy amiket nem sikerült megválaszolni, én ezt már más bizottságokban is így tettem, írásban meg fogom válaszolni, és akkor nyilván van lehetőség arra, hogy továbblépjünk.

Hogyha a kedves LMP-s képviselőnek a javaslatát idehozhatom előre, akkor ez egy jó felmérés, hogy az érdemi kérdések, érdemi válaszok felmérése. Most majd megkérem miniszterhelyettes urat, hiszen a munkamegosztás szerint ő válaszol a parlamentben alapesetben, én csak ritkán tudok ott megjelenni, hogy mérje fel azt is, hogy hány érdemi kérdés van, mert érdemi kérdésre lehet érdemi választ adni, vagy a korrekt kérdésre lehet korrekt választ adni; bár nem korrekt kérdésre is lehet korrekt választ adni.

Tehát itt azért többféle verzió van, hogyha egy ilyen felmérés van, akkor azt majd megnézzük, hogy milyen szankciókat alkalmazunk a miniszterhelyettes úrnak az irányába, miután sem az ellenzéki, sem a kormánypárti képviselőket én nem tudom szankcionálni.

Most itt a gyorsvonati sebességgel elmondott kérdésekkel kezdeném, amit Kunhalmi Ágnes alelnök asszony tett fel. Ha jól értettem, minden kérdése így kezdődött, hogy „megbukott”. Szerintem megbukni 2010-ben az MSZP bukott meg, meg 2014-ben is, és hogyha megbukott volna a KLIK, megbukott volna a tankönyv, megbukott volna a - mit kérdezett még? - a Ságvári, megbukott volna a nem finn típusú oktatás, meg megbukott volna a nem tudom, micsoda, akkor talán 2014-ben mégse az az eredmény születik sem az önök pártjára nézve, sem a miénkre. Tehát én azért itt egy kis visszafogottságot javaslok.

Értem, hogy így hangzatosabb ez a dolog, de miért nem beszélünk inkább szakmailag arról, ha már ez egy szakbizottság, hogy valóban a KLIK működésében milyen változtatásokra van szükség ahhoz, hogy továbblépjünk? És amit itt ön említ, az egy valóban nagyon lényeges dolog, hogy miközben a központi költségvetés - a KLIK hiányára gondolok, arra a kérdésre, amit feltett - sokkal jelentősebb összegeket fordít a köznevelésre, mint ahogy azt korábban tette, nemcsak a pedagógusbérekre, hanem összességében, jelentősen növekedett a kiadás ezzel kapcsolatban, aközben megjelenik a hiány is ebben a rendszerben.

Ez azért van, merthogy egy nem őszinte rendszert próbálunk felváltani egy átláthatóbb és tisztességesebb rendszerrel. Amikor elszámoltunk az önkormányzatokkal, hogy ők mennyit költenek egyébként a saját köznevelési rendszerükre, akkor a beérkezett válaszokat most nem minősíteném, de az a probléma is megjelent, hogy ha úgy gondolták, hogy akkor most ennyit fog majd

kiváltani a kormány a saját forrásaival, akkor túl magas összeget neveztek meg, amikor meg úgy gondolták, hogy megtartják az iskoláknak a működtetését, akkor adott esetben túl alacsony összeg érkezett be.

Tehát egy bevezető fázis után muszáj áttekinteni ezt a dolgot. De ahogy látta az elmúlt év költségvetésében is, részben a pozitív gazdasági eredmények miatt ezeket az összegeket folyamatosan pótoljuk a költségvetésben. Tehát senki nem érezte meg ennek a hiányát a költségvetésen túl. Úgyhogy a KLIK-rendszerben erre is lehetőségünk van.

A Ságvári Gimnázium ügyére hadd mondjak annyit, hogy én itt várakozó állásponton vagyok, mert van ennek a vitának egy értelme, csak az a probléma, hogy részben túl későn vagyunk ezzel az üggyel, részben meg túl korán. Ezt a dolgot 25 évvel ezelőtt kellett volna elrendezni. Most eljutni odáig, hogy egy egyébként a Tudományos Akadémia illetékes bizottsága által alkalmatlannak minősített névhasználaton változtatni kellene, ez mindannyiunknak a szegénységi bizonyítványa, és én azt a helyzetet szeretném elkerülni, és ezért várok a döntéssel, hogy ez a dolog ne az érdemi részéről szóljon. Az érdemi része az, hogy egy Ságvári Endre nevezetű ember méltó-e arra, hogy egy egyébként nagyon jó gimnáziumnak a névadója legyen, vagy pedig nem.

Most ehhez képest arról szól a vita, hogy a hatalmi arrogancia bele akar avatkozni egy autonóm szervezetnek az életébe. Szerintem az utóbbi egy rossz vita. Én nem akarok beavatkozni semmilyen autonóm rendszernek az életébe, ahol törvényi lehetőségeim meg törvényi kötelezettségeim vannak, azokban viszont helyt kell és helyt is fogok állni. Tehát ennek a két szempontnak a figyelembevételével fogok dönteni majd a Ságvári Gimnázium ügyében.

Az, hogy végre, és itt, ha megengedik, azért kérdéseket próbálok összehozni, hiszen kormánypárti frakcióknak és ellenzéki frakcióknak a kérdései mutattak egy irányba, itt a köznevelési rendszer átalakításánál azt hiszem, éppen Demeter képviselő úr vetette fel a lehetséges 9. osztálynak a lehetőségét, vagy hogy milyen olyan tartalmi változások vannak most már a szervezeti után, amik majd lehetővé teszik azt, hogy a hátrányos helyzetű térségekben is növekedjen az oktatás színvonala, és itt a finn tapasztalatok valóban fontos tapasztalatok. Bár nem tudom, hogy a nem tantárgyszerű oktatással miért áll szemben az Oktatási Hivatalnak meg az Oktatásfejlesztő Intézetnek meg a KLIK-nek a léte, ezt nem értem pontosan, hogy miért lenne itt bármi ellentmondás ennek kapcsán.

Végre eljutottunk odáig szerintem azzal, ahogyan ez a 9 osztályos ügy megjelent, hogy érdemi, tartalmi vita van. Én itt megint meg szeretném várni, hiszen önök pontosan tudják azt, hogy az oktatás ügyében a változásoknak, a kormánymozdulatoknak óvatosságnak kell lenni egyrészt, másrészt pedig nagyon nagy időbeli eltolódással lehet látni egyáltalán valamit abból, hogyha egy kicsit populistába hajlanék, akkor azt mondanám, hogy azoknak a negatív intézkedéseknek a hatásait, amit az önök kormánya meghozott évekkal ezelőtt. Azokat most látjuk és most kell kezelniük, és a mi hibáinkat vagy netán eredményeinket meg majd talán még egy komoly évtized is kell ahhoz, hogy lehessen látni, hogy jól történt vagy nem jól történt (*Kunhalmi Ágnes: Azokat nekünk kell kezelni, azokat mi kezeljük!*), és bízom benne, hogy lesz lehetőségünk ezt majd annak idején korrigálni, és nem a korábbi kárt okozóknak a kezébe kerül ez vissza.

Tehát összességében azt szeretném mondani, hogy a szakmai munka, hiszen magának a nemzeti alaptantervnek az asztalra kerülése is egy ilyen komoly szakmai munkának az eredménye volt, az folyik. A nemzeti alaptantervet felül is kell vizsgálnunk ebben az ügyben, éppen ezért a szakmai műhelyeknek a munkáját szeretnénk először látni és hallani, nem pedig eldönteni felülről, kívülről, hogy 9

osztály vagy 8 osztály, meddig legyen az alsó tagozat. Amiket ön fölvetett egyébként, azok jogos fölvetések, Hiller képviselő úr is nem kérdés formájában, de teljes joggal vetette fel azt, hogy a tartalmi változások milyen irányba is kell hogy menjenek ebben az ügyben. Úgyhogy ezen az úton fogunk továbbmenni.

Még a tankönyvekre reagálnék, mert többen kérdezték ezt. Az, hogy korábban, miután önkormányzati szinten zajlott a tankönyvellátás, és a tankönyvpiac az sokkal jelentősebb mértékben benne volt, ezért kevésbé látszottak az anomáliák. Most ezek valóban jobban látszanak. Én hoztam ebben az ügyben intézkedést, még hogyha az ember nem is szívesen hozakodik elő azzal, hogy már annak az intézménynek az élén most más van, mint korábban volt, akinek a tankönyvellátás biztosítása a felelősége, de ez egy olyan rendszer, amit természetesen folyamatosan javítanunk kell.

Az a lényeges dolog, hogy azért a szülőknek a terhei milliárdokkal csökkentek az elmúlt évben, amit ki kell fizetni a tankönyvért, és hogy az ingyenes tankönyvellátás irányába megyünk, és hamarosan el fogjuk érni a 8 osztályra, azok olyan jelentős lépések, amelyek úgy gondolom, hogy ellensúlyozzák azt, hogy valóban voltak a tankönyvek időben való megérkezésével kapcsolatban olyan problémák, amelyeket kezelni kellett.

A brókercégekkel kapcsolatos befektetések: sajnos, a mi tárcánknak nem állnak rendelkezésre ilyen befektetések. Én azt tudom mondani, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériumában semmifajta igazgatási szervezet nem áll kapcsolatban, nem áll szerződésben brókerintézménnyel. Háttérintézményünk nekünk több száz van, hogyha egyáltalán az egyetemeket szabad háttérintézménynek nevezni, tehát a felsőoktatási intézményeknél tudok ilyen befektetési formákról. Ezeknek az összegyűjtése folyamatban van, és amikor meglesz ennek a vizsgálatnak az eredménye, hogy hol, milyen mértékben, ez egy egészen más háttérintézményportfólió, talán ebben kaphatok megértést, és meglesz a pontos kimutatás, akkor állok rendelkezésükre.

A felvételi feltételek, nyelvvizsga, többen kérdezték. 2020-tól a legutóbbi törvénymódosítás határozza meg a felvételi feltételeket. 2020-tól van lehetőség arra, illetve lesz szükség középfokú nyelvvizsgára. Azért hadd mondjak számokat, hogy nem annyira drámai a helyzet, mint amiről önök beszélnek, miközben igaza van Farkas képviselő úrnak, hogy nyelvtudásban nem állunk túlságosan jól, de azért már ma is a felvettek 54 százaléka rendelkezik középfokú nyelvvizsgával. És akkor 2020-ról beszélünk. Tehát szerintem azért ez nem egy olyan rossz szám, ez jelzi azt, hogy tudják a jelentkezők, hogy ez egy nagyon lényeges, XXI. századi követelmény, az idegen nyelveknek az ismerete.

Azt is tudni kell, hogy amiről önök beszélnek, a B1 egy minimumfeltétel, nem mindenki megy egyetemre később, tehát ez a minimum, e fölött lehet teljesíteni, és ha megengedi, önnél is volt egy kicsi ellentmondás, amikor azzal jött elő, hogy a 12. osztályban kiváló, C típusú nyelvvizsgára képes szegény tanulóról beszélünk - ha ő el tudta érni, akkor mások is el tudják érni ezt. De a követelmények összehangolására 2020-ig még lesz lehetőségünk, a NAT előírásainak a változtatásai a törvényben meghatározott rendben történnek, mire odaérünk, akkor ezt a két rendszert természetesen össze fogjuk hangolni.

A szinkronizálás nélküli filmek ügyét én is egy fontos dolognak tartom a nyelvtudás fejlesztése szempontjából. Itt azért ez egy piac, ez egy szabad piac, amelybe legfeljebb csak adókedvezményekkel és más ösztönzőkkel lehet belenyúlni. Itt azért már léptünk előre valamennyit, és énszerintem itt ebben még változásokra lesz szükség.

Örülök, hogy szóba hozta az egyetemeken való politizálásnak a lehetőségét, hiszen az önök szervezete az egyetemen alakult. Én tehát nem tartom ördögtől

valónak az egyetemeken a politizálást, részben azon okok miatt, amelyeket ön említett, hogy az apolitikusság különösen a fiatal generációban szerintem nem tesz jót a demokráciának, jobb, hogyha minél aktívabbak a fiatalok. Azt is látjuk, hogy egyébként más, bujtatott, burkolt formában benn van a politika az egyetemeken, tehát lehet, hogy egy álságos kinn tartás helyett jobb, hogyha világos szabályozása lesz annak, hogy hogyan is működjön, hogyan is lehessen lehetősége ifjúsági politikai szervezeteknek jelen lenni. Én ebben az ügyben döntést még nem hoztam. Vannak javaslatok pro és kontra, vannak rektori vélemények pro és kontra. Én aránylag jól ismerem a német rendszert, emlékszem, amikor 1987-ben Tübingenben a marxista felsőoktatásban tanulók szervezete megkeresett, hogy lépjek be, mondtam, hogy én onnan jöttem, úgyhogy nekem ez kevésbé attraktív, mint nekik, úgyhogy ez a találkozás nem volt túlságosan sikeres, de az, hogy Németországnak, a német egyetemeknek hátránya lenne az, hogy mind a CDU-nak, mind a szociáldemokratáknak, mind egyébként a kommunista pártnak ott vannak a szervezetei, meg a zöldeké is ott vannak az egyetemeken, abból én nem látok hátrányt. Tisztességes szabályozásra és átláthatóságra van szükség.

Nyíró József újratemetése nem a tárcánknak a hatáskörébe tartozik, és azért az egy nagyon jóindulatú megfogalmazás volt az ön részéről, hogy egy rossz igazolás miatt nem sikerült, azért abban a rossz igazolásban vastagon benne volt a politika, a román politika, azért ezt szerintem legalább itt elismerhetjük. Én annak örülök, hogy Nyíró József úgy van benne ajánlottként a nemzeti alaptantervben, hogy azokkal, akik ez ellen tiltakoztak, azokkal tudunk egy tisztességes megoldást nyújtani ebben az ügyben, a megoldás úgy hangzik, hogy miközben az életműnek az értékeit - hiszen ezért ajánlott szerző Nyíró József - méltatjuk és elismerjük, amelyek a magyar kultúrának, a magyar irodalomnak a gazdagságát jelentik, aközben az életútban, az életrajzban azokra a momentumokra, amelyeket mi vállalhatatlannak tartunk a mi értékrendünk szerint, azokra pedig világosan rámutatunk, mert szerintem ez a fajta kritikus megközelítése a nemzeti alaptantervben szereplő meg egyáltalán a magyar kultúra szereplőinek két diktatúra után, úgy gondolom, hogy ez a differenciált megközelítés nagyon fontos: az életmű méltatása és az életútnak a kritikus bemutatása. Hogyha el tudnak bukni egyébként nagyon értékes szerzők meg művészek meg a kultúra szereplői, politikusokról már nem is beszélve, bizonyos konkrét ügyekben, akkor ebből lehet hogy többet lehet tanulni, mint hogyha kizárjuk, vagy pedig csak a pozitív oldalt mutatjuk be.

Az ifjúsági stratégia ügyében az országgyűlési beszámoló a választásoknak valóban áldozatul esett. Én ezt fontos dolognak tartom, tehát kezdeményezni fogom, hogy minél előbb megvitassuk az Országgyűlés nyilvánossága előtt az ifjúságpolitikával kapcsolatos ügyeket.

A diákhitel ügyben azért én mégis abból indulnék ki, hogy felnőtt emberekről van szó, és azért indul neki, közben pedig azért hoztunk olyan intézkedéseket, hogy valóban ne legyenek olyan felvételek, a diákok 20-25 százaléka az, aki érintett ebben az ügyben, tehát látszik egyfajta visszafogottság, és azért nem mondanám, hogy teljes körű a diákhitek felvétele. De hogyha úgy gondolja, hogy itt egy világosabb tájékoztatásra van szükség, akkor én ezt feltétlenül támogatom.

Az óvodai férőhelyek kapcsán Demeter képviselő úrnak jelezhetem azt, hogy itt azért az elmúlt évek óvodafejlesztései azt jelentik, hogy rendelkezésre állnak a szükséges férőhelyek, ami még hiányzik, az a néhány száz, az szeptemberig meglesz, és az első új európai uniós program, amit már EFOP-nak nevezünk - Emberi Erőforrás Operatív Programnak -, az első program, ami elindult, az éppen az az óvónőképzés, pluszképzés, ami segíti majd a három évtől kötelező óvodában a felzárkózást, egyáltalán az iskolára felkészülést.

A 9 osztály kapcsán, amit felhozott, amit mi szeretnénk az első körben, az az, hogy legalább minden járási központban az a XXI. századi infrastruktúra rendelkezésre álljon, ami sportolási lehetőséget jelent, itt tornacsarnokokra, uszodákra gondolok, adott esetben a versenysportra is alkalmas tornacsarnokokra gondolok, és a digitális forradalomnak megfelelő informatikai ellátásra, és akkor egyfajta iskolaközpontként ezekben a járási központokban lehet integrálni adott esetben olyan kistélepléseket, ahol ez még nem lehetséges.

Ikotity István hozott itt szóba két olyan programot, amelynek az elszámolásával kapcsolatban problémák vannak. Azért itt hadd mondjam el, hogy egyrészt én hálás vagyok a figyelemfelhívásért, és ezt komolyan mondom, de azért ha a sorrendet megnézzük, én tettem először rendőrségi feljelentést ebben az ügyben, az Öveges-programnak az ügyében, ami korábban nem az én hatáskörömben volt. Amikor én ezzel az ügygel találkoztam, akkor a Miniszterelnökség előtt elrendeltem egy vizsgálatot, és amikor úgy láttam a vizsgálatból, hogy itt nem lehet megúszni a feljelentést, akkor megtettem a feljelentést, mostantól a rendőrség nyomoz ebben az ügyben. Ugyanezt fogom tenni a másik programmal kapcsolatban is, amit ön említett, a „Híd a munkába” programmal kapcsolatban is. De hogy valami konkrétumot is mondjak: a vizsgálat folyik, ennek az eredményei nagyjából most már látszanak, például az autóbérlés ügyében, amit én is egy problémás dolognak tartok, mert ott azért - hogy is mondják? - a fajlagos költség... Én olcsóbban is meg tudtam volna oldani, ha engem kérdeznék. Az még nem jutott el az elszámolás időszakába, tehát nekem jelenleg az a lehetőségem, hogy azt mondjam, hogy európai uniós forrásból ezt az autóbérlést nem lehet elszámolni, mert ez nem felel meg az előírásoknak. De én csak azt tudom tenni, hogy az előírásokat vizsgálom meg, hogy milyen volt a kiírás, és ha a kiírásnak megfelelt - és úgy tűnik, hogy megfelelt - a székháztársulás, akkor én ebben az ügyben nem tudok mást tenni, mint hogy továbbengedem, ahol nem felelt meg, ott megtiltom a kifizetést, ahol pedig úgy látom, hogy van büntetőjogi kategória, vagy valami, ami büntetőjogi kategóriába kerül, ott állok rendelkezésre, és természetesen meg fogom tenni a feljelentést.

Hadd mondjam el azt, hogy én nem is tartottam egészen megfelelőnek azt a formát, ahogy önt erről tájékoztatták, tehát ha úgy gondolja, hogy további betekintést igényel azokba az iratokba, amelyek nekünk rendelkezésre állnak, még a végső vizsgálat lezárta előtt, akkor állok rendelkezésre, mert szerintem ez így helyes. Éppen a romaügy az, ahol a hangulatkeltés - bízom benne, hogy ebben egyetértünk - nem segít, és én büszke vagyok arra, hogy az elmúlt négy évet komoly - mondjuk így: - anyagi botrány nélkül megúsztuk, és azt szeretném, hogy ez a valóságos számokon alapuljon, és ne csak azon, hogy nem derültek ki ügyek, mert a romapolitikának, mint ahogy egyébként más politikáknak is a tisztántartása ezektől az ügyektől, az szerintem közös érdekünk.

A szegregáció ügyében igaza van a késlekedést illetően, de éppen ezért gondoltuk azt, hogy egy egészen más minőségű szegregáció-felmérést tudunk elvégezni, ha központi fenntartásban lesznek az iskolák. Mostanra elkészült ez az anyag - ezt is szívesen az ön rendelkezésére bocsátom -, amely a magyarországi iskoláknak a helyzetét, a hátrányos helyzetű tanulók tanulási körülményeit vizsgálja, mert szerintem ez a szó, hogy mint hogyha csak két dolog lenne: szegregáció meg nem szegregáció, szerintem félrevezető. Hogyha ebben együtt tudnánk működni a parlamenti pártokkal, jó lenne. Én majdnem mindegyikben látok lehetőséget arra, hogy a problémát valóságosan ismerjék fel, és nem egyszerűen egy szlogen után rohannak, és akkor kitalálják azt, hogy biztos itt valaki szegregálni akar. Ma a magyar iskolarendszerben súlyos hiányosságok vannak, ami az integrációt illeti, és ezek nem kizárólag olyan típusú problémák, hogy valakik tudatosan szegregálnak, hanem olyan

spontán folyamatok indultak el, ahol az a típusú antiszegregáció, szegregációellenes intézkedés nem is hozhat eredményt, amiben sokan mint egyfajta dogmatizmusban gondolkodnak, én tehát lényegesnek ezt tartom, hogy itt a területi differenciálódás a válasz arra, amit ön kérdezett.

Tehát részben vannak intézkedéseink, a nehéz helyzetben lévő vidékeken ma már vannak tanári pótlékok, amelyeket fontos, hogy továbbra is oda tudjunk adni a pedagógusoknak, vannak mentorprogramok, ez is nagyon lényeges. De amiben mi gondolkodunk a tárcánál, és ezért beszéltem a szociális ügyekről is az elején, az mégiscsak az, hogy a magyar állam legyen abban a helyzetben, vagy elég rugalmas ahhoz, hogy az állami szolgáltatás, az állami szolgálat tekintetében differenciáltan tudjon jelen lenni egy hátrányos helyzetű térségben, hogy ne mondjam, egy leghátrányosabb helyzetű térségben, meg egy fejlettebb térségben. Tehát hogy például a csoportlétszám tekintetében mondjuk azt, hogy a hátrányos helyzetű térségben kisebb csoportlétszámmal is lehet indítani osztályokat, vagy éppen a pedagógusok munkaterhének szabályozása több szempontból felmerült, és ehhez tartozik a bérezés. Én azt szeretném, ha ez nem kizárólag... tehát ha az innovációt kérdezi vagy a pluszt, akkor a plusz az kíván lenni - egyébként a korábbi kormányok is próbálkoztak ezzel -, hogy az egészségügyi ellátás területén, a szociális ellátás területén, a közművelődésben és az oktatásban ezek célzottan egymás mellett álljanak. Tehát ne csak a házi orvos kapjon pluszjövedelmet akkor, ha elmegy egy hátrányos helyzetű térségbe, hanem a szabályozás is olyan legyen, és összekapcsoljuk ezeket a rendszereket.

Az óvodáztatási felmentések kapcsán én azt a célt látom ebben a törvényben, és lehet, hogy ez ma valóban egy túl szigorú akadály itt a felmentésre, mert ugye, egyikén sem akarjuk azt, hogy úgy vonják ki a köznevelési rendszerből a tanulókat - erre utalt egyébként Hiller István is -, hogy elmennek olyan oktatási formákba, legyen ez éppen magániskola, vagy én még az egyházit is óvatosan ide merném hozni, amelyek inkább - most szándékosan nem használnám ezt a súlyos szót, hogy szegregáció - abba az irányba mutatnak, hogy van egy elitoktatás meg van a resztlí, van a maradék.

Hogy ha az együtt-tanulást akarjuk, akkor ebből a szempontból az óvodai rendszernek - ami ma egyébként sokkal jobban integrál Magyarországon, mint az általános iskolai rendszer - ezeket az előnyeit megőrizzük, és hogy lehetőleg már 5 éves kortól mindenki ott legyen az óvodában, hogy lássa azt, hogy kivel fog majd tanulni. Ugyanis minél tovább sikerül egyben tartani azokat, akik szociális, etnikai, kulturális szempontból különbözőek és különböző erényekkel vagy hátrányokkal rendelkeznek, azok a gyermekkorban tanulják meg az együtt-tanulást, az együttélést, mert ez egy fontos társadalmi érdek, amiben bízom benne, hogy egyet tudunk érteni.

A felsőoktatási pályakövetési rendszert többen felvetették, Simon képviselő úr is. 2010-től kezdődött ennek a komplex kiépítése, az éves rendszerességű, centralizált adatgyűjtésből egy adatbázis épült ki, aminek a másik pillére az a munkaerő-piaci adatbázis, a felsőoktatási információs rendszer, a FIR és a munkaerő-piaci nyomon követésnek a lehetősége. Itt már komoly, a vizsgált végzett évfolyamok 95 százalékának az adataival rendelkezünk.

Amikor a szaktisztításról - amit Pósnál alelnök úr is felvetett - beszélünk, akkor ez a rendszer nekünk létkérdés. Tehát ezt a rendszert használjuk akkor, amikor arról beszélünk, hogy valóban 800-valahány szaknak kell-e lennie Magyarországon, vagy elég 642 is. Most csak mondtam egy számot. Azt hiszem, most 720-nál tartunk körülbelül, nagyon fontos ez a fajta profiltisztítás. Az európai uniós forrásokat is használjuk ebben az ügyben, és a tankönyveknek az ügyében is.

A mindennapos testnevelés ma azt jelenti, hogy 700 ezren, és 1,7 millióan fognak sportolni ebben a keretben, és hogyha szabad itt rögtön az infrastrukturális hiányokra utalni: itt nem akarok - hogy mondjam - ilyen időskori nosztalgiába esni, de mi minden nap tornáztunk, pedig nem volt tornaterem. Tehát itt felmértük a hiányokat, egy pontos felmérésünk van arról, hogy hol hiányzik tornaszoba, hol hiányzik tornaterem és hol hiányzik tornacsarnok. Itt elkészítettünk egy tervet, csak belföldi forrásból 18 milliárd forint áll rendelkezésre tanterem-, tornaterem- és uszodaépítésre ebben az évben. 18 milliárd, és európai uniós forrásból 30 milliárd környékén van.

Tehát itt egy nagy programmal tudunk megindulni. Csináltunk egy prioritási listát, ami a járási központokat jelenti, de úgy gondoltuk, hogy ha arra várunk, hogy minden feltétel teljesüljön, akkor soha nem indul el a mindennapos testnevelés. És ez valóban jelent az iskolában szervezési problémákat, de örülünk neki, hogy komolyan veszik ezt a pedagógusok.

Nagyon érdekes, a tavalyi diákparlamenten én megszavaztattam a diákokat, akik egyébként két ügyben leszavaztak, tehát itt nem egy ilyen szervilis szavazás volt ez, a diákok 80 százaléka azt mondta, hogy ez egy nagyon jó rendszer, és amikor megkérdeztem tőlük, hogy ősz szerintük ki az, akinek ez a rendszer nem tetszik, akkor 80 százaléka arra szavazott, hogy a tanárok, mert nekik okozza a pluszmunkát természetesen. De ezt szeretik a diákok, a szülők is üdvözlnek, tehát szerintem ez egy jó rendszer. Itt párhuzamosan tudunk haladni.

Az egyetlen dolog, amiben visszavettünk, az az, hogy nem egyszerre vezettünk be, hanem felmenő rendszerben ezt az ügyet.

A munkaidő-szabályozásról hadd mondjak még valamit, azon túl, hogy idén 38 ezer pedagógus kapott bankszámla-kompenzációt, mert erre is vonatkozott kérdés. Úgy gondolom, abban egyetértünk itt mindannyian, hogy jobb lenne, ha a pedagógusok munkaideje - hogy mondta a független képviselő úr? - kontakt órákból állna, tehát hogy minél több időt töltsenek a gyermekekkel, érdemi pedagógiai munkával, és kevesebb adminisztratív teher legyen rajtuk. Én bízom benne, hogy ebben az ügyben a jövőben előre fogunk tudni lépni.

Most arra a csipkelődő kérdésre, hogy én a „szegény” szót nem használnám, szerintem, hogy ha megnézi a nyilatkozataimat, ezt nem hiúságból kérem, hanem hogy tájékozódjon, akkor én ezt a szót talán a leggyakrabban használom. Egyrészt a Szentírásban azt hiszem, több mint 300-szor fordul elő, tehát én minden nap majdnem egyszer beleakadok, tehát elolvasom a „szegény” szót.

Az a baj, hogy amiket ön itt felhozott, azok ilyen meg nem erősített sajtóhírekről beszélnek, semmifajta körlevél nem készült a minisztériumban. Egy túlbuzgó kommunikációs szakember úgy gondolta - és ha megengedik, még erről mondanék néhány szót -, hogy egyfajta szótárként adja oda azt a munkát, amit én három év óta egy nagyon fontos munkának tartok, hogy úgy nevezzük el a dolgokat, ahogy vannak, és úgy nevezzük el a dolgokat, hogy egyébként azokat, akikre vonatkozik, ne sértsem. Tehát ha a szegény szónak a tiltása egyáltalán felmerülne, akkor ezt én stílus szempontból azt tanácsolom minden politikustársamnak, meg minden közigazgatásban dolgozónak, hogy ha valaki a másik oldalon úgy érzi, hogy számára ez megalázó, akkor ne használja. Ugyanígy vagyok a cigány meg a roma szóval is. A cigány szót lehet kimondani megalázó módon is, meg lehet méltósággal is kimondani, meg a roma szót is lehet úgy mondani, hogy az sértő, és szerintem úgy kell használni, hogy ne kizárólag nyelvileg, hanem emberileg legyünk korrektek.

Most hirtelen nem is tudom, hogy ki kérdezte, de még ezzel zárnám ezt a dolgot, hadd mondjak egy olyan szót, ami szintén nálunk ha nem is tilos, de azt mondom, hogy azt kevésbé használjuk, mint a másikat, pedig ez egy európai uniós

kifejezés. De én nem szeretném esélyegyenlőségnek fordítani azt, amit esélyegyenlőség alatt értenek, hanem esélyteremtésnek szeretném fordítani, mert önöknél is, talán éppen elnök asszony kérdezte itt az önkormányzatok részvételét, esélyegyenlőség soha nem lesz, arra természetesen törekedni kell. De hogyan? Nem úgy, hogy úgy egyenlítjük ki az esélyeket, hogy akinek úgy gondoljuk, hogy túl sok van, attól elveszünk és adunk annak, ahol kevesebb van, hanem hogy teremtünk annak, akinek nincs. Ebben az esélyegyenlőség szóban egyfajta rossz - elnézést a szocialistáktól - szocialista egalitarizmus van benne, kiegyenlítődség, ami szerintem nem helyes, hanem akinek van lehetősége, annak örülni kell, meg még többet kell neki adni, akinek nincs, annak pedig teremteni kell.

Ezért én azt kérem, hogy ne az esélyegyenlőség szót használjuk, hanem az esélyteremtő szót. Vagy én azt kérem - és ez egyébként megjelenik a törvényekben is - , hogy ne a terhesség szót használjuk, ami egy negatív konnotáció, hanem használjuk a várandós szót, ami szintén egy szép magyar szó. Vagy itt vannak olyanok, akik támogatták ellenzékiként is legalább azzal, hogy tartózkodtak, azt, hogy elértük azt, hogy nem családon belüli erőszakra beszélünk, hanem kapcsolati erőszakra, és így mi fogadtunk el először az elmúlt 25 évben azt a törvényt, amelyik ezt büntetőjogi kategóriává teszi, mert nem szeretnénk a „család” szót úgy terhelni, hogy erről kizárólag negatív dolgok jussanak az embernek az eszébe.

Tehát szerintem egy ilyen - hogy is nevezte ezt Elek István, ha valakinek még mond valamit az ő neve - nyelvpolitikai küzdelem folyik, amiben a szavaknak, a dolgoknak a világos megnevezése egy lényeges dolog. Ez feladat a minisztériumban, de az, hogy bárkinek előírjuk azt, hogy milyen szavakat használjon, az természetesen ostobaság, és ilyen nem történt és nem is fog történni a jövőben sem.

Elnök asszony, ennyire futotta. Amit ígértem, az az, hogy hajlandó vagyok természetesen még egyszer megjelenni itt, a bizottság előtt, és addig is, hogy ha igény van erre, akkor szívesen válaszolok írásban azokra a kérdésekre, amelyekre nem sikerült itt válaszolni. Köszönöm a türelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen miniszter úrnak és munkatársainak, hogy eljöttek és beszámoltak nekünk. Várjuk akkor miniszter úrnak az újabb időpontjavaslatát, amikor el tud jönni hozzánk. Ezzel kapcsolatban természetesen felvesszük a kapcsolatot a minisztérium illetékes munkatársaival. Jó munkát kívánunk!

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Ez olyan időpont lesz, ami önöknek is fáj, nemcsak nekem. *(Derültség.)* Tehát hogy majd a munkaidőn túlra nyúljon egy kicsit a dolog. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Áttérünk az ülés 2. napirendi pontjára, az egyebek kérdésére. Kérdezem, hogy kinek van felvetése az egyebek között. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen.

Elnöki bejelentés

Én két dolgot említenék meg, illetve most már csak egyet. Hiller képviselő úrnak mondanám - aki épp elmegy, de azért a jegyzőkönyv kedvéért elmondom -, hogy az ügyrendinek indított felszólalásáról történő szavazás felvetését úgy értelmeztem, hogy ő élt egy meghívással a miniszter úr felé, aminek a megerősítéséről, bizottsági szintű megerősítéséről gondoltam szavazni. Tehát arról, hogy a bizottság egyetért-e azzal, hogy a miniszter úr még egyszer megjelenjen a bizottság előtt, de mivel ő ezt enélkül is megtette, ezért erre valóban nem volt szükség.

Más felvetés az egyebek között van-e? (*Senki nem jelentkezik.*)

Mendrey László, a PDSZ elnöke jelezte, hogy hozzá kíván szólni. Kérdezem, hogy ezen ülés alkalmával megteszi-e ezt, illetve fenntartja-e a hozzászólási szándékát, azt kérdezném.

Mendrey László (PDSZ) felvetése

MENDREY LÁSZLÓ elnök (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete): (*Hangosítás nélkül:*) Köszönöm szépen. Egy dologban biztosan szeretnék most szólni, egyébként a miniszter úrhoz lett volna, de majd a legközelebbi alkalommal - remélem, szombat délelőttre teszi majd azt a találkozót, de mi itt leszünk, ígérem. De most szeretnék a tisztelt képviselő hölgyekhez, urakhoz szólni.

ELNÖK: Rendben. Akkor a bizottságnak döntenie kell arról, hogy Mendrey Lászlónak megadjuk-e a szót az egyebek napirendi pontban. Aki ezt megteszi, az kérem, most jelezze. (*Szavazás.*) A bizottság egyhangúlag megszavazta.

Úgyhogy akkor fáradjon egy mikrofonhoz, és parancsoljon!

MENDREY LÁSZLÓ elnök (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete): Köszönöm szépen. Köszönöm a szót, tisztelt elnök asszony. Két dolog van, amiről szeretnék beszélni, az egyik önökhöz mint politikusokhoz szól. Nehezet kérek, én megértem az önök elképzeléseit, indulatait, hogyha én ülnék ott a politikusi székben, lehet, hogy én is így működnék, de amiért az önmérsékletet kérem, az a politika megjelenése a munkahelyeken. Amit mi a PDSZ-ben, én a magam személyében is abszolút támogatok, az a politika megjelenése, és nem a pártpolitikáról beszélünk sohasem, hanem arról, hogy meg kell tanítani a gimnáziumban, az egyetemeken, ha úgy mentek a fiatalok az egyetemre, hogy nem jutottak hozzá, hogy hogyan kell demokratikusan vitatkozni, érvelni, hogyan kell meggyőzni a másikat, és hogyan kell elviselni azt, hogyha leszavaztak, ez tehát nagyon fontos. De az, hogy bármelyik politikai alakulatnak legyen kihelyezett irodája - én nem, nagyon nem nevezném az egyetemeket a minisztérium háttérintézményeinek -, tehát hogy a felsőoktatásban vagy akár a középfokú oktatásban ilyenek megjelenjenek, abban, én kérem önöket, legyenek önmérsékletet tanúsítók, hiszen ez nagyon-nagyon fontos dolog. Fontos eredmény volt az, hogy a pártpolitikát annak idején sikerült kiűzni a munkahelyekről, és sikerült kiűzni az oktatásból.

A másik dolog - ceterum censeóként -, hogy a 9 évfolyamos képzéssel kapcsolatban szeretnék két-három mondatot elmondani. Adatokat sorolnék: Finnország 15 év, Lengyelország minimum 6 év. Magyarország, 2015. február eleje, Rogán Antal frakcióvezető bejelentése: 2016. szeptember 1-jétől megvalósítjuk a 9 évfolyamos képzést Magyarországon. Nem lehet, nagyon nem lehet, itt tényleg az égvilágon a kapcsolókat is ki kell cserélni, mindent fel kell forgatni, a tanárképzést meg kell változtatni, a nemzeti alaptantervet, mindent meg kell változtatni. Kell hozzá nagyon-nagyon sok idő. Nagyon örülök annak, hogy a miniszter úr azt mondta, hogy megy a szellemi munka már ez ügyben, ezzel kapcsolatban azt nem tudom, hogy hol, mert erről minket még nem tájékoztattak. Mi elkezdtünk egyfajta munkát, hívni fogjuk önöket is, az első ilyen megbeszélésünkön pont a minisztérium sajnós nem képviseltette magát, az államtitkár asszony azt mondta, hogy beteg volt, ezt én készséggel elhiszem neki.

Ez a két dolog lett volna, nagyon szépen köszönöm, és ha legközelebb a miniszter úr itt van, akkor a többit is elmondanám. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Mendrey László felvetéseire kíván-e a bizottság tagjai közül valaki reagálni? *(Senki nem jelentkezik.)* Nem látok jelzést. Más felvetés van-e az egyebek között? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen.

Az ülés berekesztése

Akkor a 2. napirendi pontot és a bizottsági ülést lezárom. Jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 55 perc)

Dúró Dóra
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Pavlánszky Éva és Molnár Emese